SVERIGES
VETERINÄRFÖRBUND
Box 12 709
112 94 Stockholm

Besöksadress: **Kungsholms Hamnplan 7**

E-post: *office@svf.se*
Hemsida: *www.svf.se*
Telefontid: 9.00–11.30, 12.30–16.30
(maj–augusti: 9.00–11.30, 12.30–16.00)

KANSLI
Telefon: 08-545 558 20
Telefax: 08-545 558 39

Ordförande:
Karin Östensson, *leg vet*
Telefon: 08-545 558 22
Mobil: 070-461 14 46
Bostad: 018-46 21 21
E-post: *karin.ostensson@svf.se*

Kansli- och ekonomichef:
Per Carlsson, *pol mag*
Telefon: 08-545 558 21
Mobil: 070-567 12 35
Bostad: 08-650 44 32
E-post: *per.carlsson@svf.se*

Förhandlingschef:
Anders Lefrell, *jur kand*
Telefon: 08-545 558 25
Mobil: 070-418 07 99
Bostad: 08-765 91 19
E-post: *anders.lefrell@svf.se*

Generalsekreterare SVS:
Christina Arosenius, *leg vet*
Telefon: 08-545 558 24
Mobil: 070-717 73 19
Bostad: 08-651 09 65
E-post: *christina.arosenius@svf.se*

Informationschef
Johan Beck-Friis, *leg vet*
Telefon: 08-545 558 33
Mobil: 070-717 73 25
Bostad: 018-54 11 71
E-post: *johan.beck-friis@svf.se*

Ombudsman
Amelie Lothigius, *jur kand*
Telefon: 08-545 558 26
Mobil: 070-788 70 47
Bostad: 08-26 25 39
E-post: *amelie.lothigius@svf.se*

Ekonomiassistent
Birgitta Larsson
Telefon: 08-545 558 23
E-post: *birgitta.larsson@svf.se*

Sekreterare
Marianne Lundquist, SVS, AEA
Telefon: 08-545 558 27
E-post: *marianne.lundquist@svf.se*

Chefsekreterare
Agneta Svensson, SVF
Telefon: 08-545 558 28
E-post: *agneta.svensson@svf.se*

Plusgiro: 83 80-8 Allmänna kassan
15 39 33-7 Understödsfonden

Bankgiro: 530-52 22 Allmänna kassan

SVENSK
VETERINÄRTIDNING
se sista sidan

Veterinärutbildningen under luppen

En av veterinärförbundets viktigaste uppgifter är att bevaka och representera sina medlemmars intressen i samhället. Uppdraget som intresseorganisation spänner inte bara över tempusformerna imperfekt och presens utan innefattar kanske framför allt futurum. SVF ska konsekvent arbeta för att tydliggöra och stärka veterinärens roll på alla tillämpliga samhällsnivåer. Uppdraget inbegriper alltså inte bara dagens medlemmars intressen, utan självklart också morgondagens medlemmars dito. En viktig förutsättning för framgång i detta arbete är den förståelse och respekt som seriöst och professionellt arbetande kolleger skapar.

Ständiga förändringar av utbildningsplaner och innehåll är en självklarhet för all akademisk utbildning. Därför är det naturligt att även veterinärutbildningen av och till sätts under luppen för att anpassas till ny kunskap och morgondagens krav. En ny utbildningsplan för veterinärutbildningen är också just nu under utarbetande. Det är inte svårt att förstå att kollegerna vid vår fakultet i detta förändringsarbete tvingas ta ekonomiska och många andra besvärliga hänsyn. Att volymen av det pensum som ska förmedlas ständigt växer är naturligt och positivt, men samtidigt ett praktiskt problem i detta sammanhang.

När SVF närmat sig fakulteten i frågan om ny veterinärutbildning är det som representant för en mycket stor grupp veterinärer som känner lojalitet och kollegialitet med sin fakultet. De praktiserade veterinärerna vill inget hellre än att se en utbildning som väl överensstämmer med morgondagens behov och som dessutom garanterar en hög kunskapsnivå. SVF har vid några tillfällen under årens lopp sökt kontakt med VH-fakulteten för att föra fram sina tankar. Tyvärr har förbundet kunnat konstatera att fakulteten inte alltid sett SVF som en naturlig diskussionspartner i detta viktiga och omfattande arbete.

När nu planeringsarbetet för en ny veterinärutbildning gått in i sin slutfas, är det en förhoppning att den får goda förutsättningar för viktiga basverksamheter. Dels den helt avgörande grunden för akademisk undervisning – möjligheter för god och framgångsrik forskning – och dels ett djursjukhus med hög tillämplig kompetens med förutsättningar för en god djurtillströmning.

Om det inte längre finns plats för en tidsmässigt tillräckligt omfattande klinisk utbildning inom nuvarande 5,5 år, har näringen visat sig intresserad av att erbjuda utbildningsplatser. Vi kan hoppas att detta erbjudande tas tillvara. En annan förhoppning är att även morgondagens veterinärer får den unika bredd som dagens veterinärutbildning gett och fortfarande ger. En självklarhet kanske, men utbildningens kompatibilitet med omvärldens dito är av stor vikt, liksom möjligheten till kvalitetssäkring genom ackreditering.

SVF har ingen annan ambition än att bidra till en god och framgångsrik veterinärutbildning, som genom skapandet av en gedigen kompetensplattform ger möjlighet till ett seriöst och professionellt arbete. Satsa på en vinnande häst!

Anders Forslid
ledamot i förbundsstyrelsen

innehåll

ledare av A Forslid

Veterinärutbildningen under luppen 3

reportage av S Ffredriksson

De jobbar med hundsamhällets olycksfåglar 6

vetenskap – granskade artiklar

Inventering av klöv- och benhälsa hos vildsvin av C-J Ehlorsson m fl 11

Nicoletella semolina – ny bakterie påvisad hos hästar med luftvägsproblem av I Hansson m fl 17

månadens epiztel 25

allmänt

Smådjursfall i Agrias skadeprövningsnämnd av L Gunnarsson och K Svensson 29

Akut- och intensivvård för sällskapsdjur – NOVECCS har bildats av J Frendin 33

Med SÄV i österled av E Rennerfelt 37

insänt

Fler medel mot ektoparasiter av D Christensson 39

Hur representeras veterinärkåren i djurskyddsfrågor? av A och P Michanek 40

replik

Veterinärkåren representeras av förtroendevalda medlemmar av J Beck-Friis 41

fråga förbundet 42

bokanmälan 44

litteraturtjänst 45

noterat

- Rekordmånga ormbitna hundar 32
- Danmark utbildar fler svenska veterinärer än Sverige 39
- Alla får ska BSE-testas 43
- Dyrare priser på djurläkemedel 45
- Sämre fruktsamhet med djurägarsemin? 45
- Läkemedelsindustrin vill ha utökad etisk granskning 46
- Experter rekommenderar treåriga vaccinationsintervall 46
- Salmonellasmitta avbräck för SLU-forskare 46

kongresser & kurser 47

kåseri

"Denne vetrinären" av N-Å Fag 53

Ultraljud

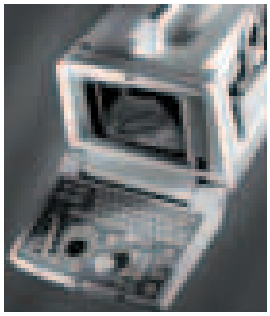

Vetpoint

Marknadsför maskiner, instrument och förbrukningsartiklar

- Modern teknik från GE Medical Systems
- Bästa bildkvalitet
- Service och support på nära håll
- Hör av dig för demonstration

Beställningar & info: 0416-246 60, info@vetpoint.se, www.vetpoint.se

Bortsprungna, övergivna, omhändertagna

De jobbar med hundsamhällets olycksfåglar

TEXT OCH FOTO:
SUZANNE FREDRIKSSON

Så gott som alla invånare i Stockholmsområdet känner till Hundstallet. Åtminstone så pass mycket att man vet att det är där upphittade och omhändertagna hundar oftast hamnar. Få vet att det i samma byggnad finns en modern och fräsch veterinärklinik som inte bara tar hand om "olycksfåglarna" i Hundstallet utan också är öppen för allmänhetens sällskapsdjur.

När Hundstallet efter många och långa turer äntligen fick flytta in i den nya byggnaden i Åkeshov väster om Stockholm passade Västerort Djursjukhus på att starta en filial i Hundstallets lokaler. Kliniken öppnades i april 2005 och har öppet två dagar i veckan. Efter hand som "vanliga" patienter upptäckt klinken har man fått mer och mer att göra.

Den dag som Veterinärtidningen besöker kliniken är det Karin Söderqvist som är i tjänst. Hon arbetar alltid tisdag och har varit med sedan starten. Tillsammans med djursjukvårdaren Marita Gustavsson har Karin lagt upp verksamheten efter eget huvud. Stor hänsyn har naturligtvis tagits till Hundstallets önskemål och de speciella krav som ställs i handhavandet av deras, ibland, ganska problematiska hundar. Karin visar runt och vikarierande verksamhetschefen Jenny Lindahl ansluter. Vi börjar med själva Hundstallet och träffar de hundar som finns där för tillfället.

– Vi kan ta emot 42 hundar, men just idag är det 17 stycken här. Sedan vi flyttade hit till Åkeshov har vi aldrig haft fullt, men det kommer säkert att hända om vi får in en hel kennel t ex. Det "svettigaste" uppdraget hade vi 1999 när vi fick ta hand om 60 siberian huskies på en gång, berättar Jenny som har tre fast anställda hundskötare till sin hjälp och ett stort antal frivilliga volontärer, praktikanter och "doggywalkers".

Karin och Jenny går från hund till hund och berättar vad de vet om dem. En del har varit där så pass länge att både personal och veterinär fått en personlig relation till hunden. Det är på gott och ont. Om hunden måste lämnas tillbaka till ett uselt hem eller i värsta fall avlivas är det en stor belastning att ha umgåtts med hunden kanske i månader innan.

– Hundstallshundarna är speciella att ha som patienter. Ofta vet man ingenting om deras bakgrund. Rent behandlingsmässigt är det en fördel att ha dem så nära inpå. Man kan följa upp dem på ett annat sätt än vanliga patienter, kommenterar Karin.

De flesta hundar som finns i burarna är storväxta blandraser, företrädesvis unga hanhundar. Det är uppenbart att ägarna tröttnat på dem när de blir könsmogna och "börjar bitas". Enkla lösningar som att bara släppa hunden vind för våg är inte ovanliga för den här typen av hundar. Eller också hamnar de här efter polisingripanden. Det finns väldigt få småhundar och inte en enda upphittad jakthund.

– Jägarna har andra kanaler när hundarna sprungit bort. Deras hundar kommer ytterst

Marita Gustavsson, till vänster, och Karin Söderqvist, till höger, har jobbat på Åkeshovs Djurklinik sedan starten i april 2005.

"Visst blir det mycket hund, men det ger mycket bra erfarenhet."

sällan hit, berättar Jenny. Små hundar är lätta att omplacera och de blir sällan kvar här särskilt länge.

Värre är det med stora hundar, speciellt hanhundarna. Även om de som regel kastreras före omplacering är det svårt att hitta lämpliga hem.

De hundar som kommer till Hundstallet besiktigas alltid av Karin eller hennes kollega Christopher Naffah som har tisdagspasset.

Vad är de vanligaste problemen?

– Det som är speciellt med just dessa hundar är att vi oftast vet väldigt lite om mental och fysisk hälsa när de kommer in på kliniken, berättar Karin och tillägger att Hundstallets personal alltid är med och hjälper till vid besiktningsproceduren.

– Vanvård i form av förväxta klor, dålig tandvård, undernäring och tovig päls är vanligt. Sedan finns det många rasbundna åkommor. Det kommer ganska ofta in pitbullterrier eller blandraser med pitbullinslag. Förutom beteendestörningar har de ofta allergier och hudproblem, berättar Karin.

Jenny tillägger att det numera sällan kommer in kamphundar som har skador av hundslagsmål. Hundarna används istället allt oftare som "vapen" vid rån och liknande. Sådana hundar är nästan omöjliga att omplacera.

Ett TV-team följer Karins arbete med besiktning av en nyinkommen hund.

Vi vandrar vidare i korridoren med hundbås. En grand danois och en liten spets sitter tillsammans. De har hamnat här efter upprepade rymningar med påföljande klagomål från rädda grannar och andra hundägare. Hundarnas framtid är osäker. Det kostar 280 kronor dygnet att "förvara" hundarna här och det är inte ovanligt att djuren överlåts på Hundstallet för omplacering när ägarna inte kan eller vill betala räkningen.

En glad setterblandning är inlämnad av ett äldre par som inte längre kan ta hand om den. Hela behandlingsrummet är fullt av folk när Karin ska besiktiga den. Ett TV-team är på besök och filmar till en kommande programserie. Uppståndelsen bekommer inte setterblandningen det minsta. Karin besiktigar den och förklarar vartefter för filmarna vad det är hon tittar på. Hon kan ganska snabbt konstatera att den är frisk, välskött, glad och tillgänglig. Kanske något tunn.

– Men det är inte ovanligt för setterraserna så det kanske slår igenom, säger hon och tillägger att det säkert kommer att gå lätt att hitta nya ägare till den här hunden.

Ytterligare en nyinkommen hund, "Busan", ska besiktigas. Det är en upphittad hund som man inte vet någonting om. Ras…? Labrador finns det nog en hel del av i den här snälla tiken. Hon är rund och go, väldigt snäll och har välklippta klor. Henne kommer någon att sakna.

Värre är det för "Isak" (alla intagna hundar med okänd identitet har arbetsnamn). Det är en blandrashane med typiskt kamphundsinslag som bitit personalen vid ett par tillfällen. Honom går det aldrig att omplacera och Karins

pass för Hundstallets räkning avslutas med en avlivning.

– Det är lika jobbigt varje gång. Just den här hunden har jag inte lärt känna vilket underlättar något, säger Karin.

Jenny har varit med många gånger men är påtagligt berörd. Hunden avlivas inte på kliniken utan i ett rum i Hundstallet i lugn och ro. Jenny menar att det är fruktansvärt jobbigt med avlivningarna, men det är ännu värre att tvingas lämna tillbaka hundar till ägare som man vet är helt olämpliga att handha djur.

Både Jenny och Karin känner ofta frustration över att det tar så otroligt lång tid att få beslut om djurförbud t ex. Det är en anledning till att Karin bestämt sig för att läsa på juridiken en del så att de utlåtanden hon skriver också ”går hem”.

Personal från Hundstallet är alltid med när hundarna ska besiktigas. Jenny Lindahl, till vänster, har med sig hittehunden "Busan", en snäll och rund tik som säkert är saknad.

Karin återgår till kliniken för att börja med eftermiddagens patienter. Det är mest hundar, men även en del katter. Några andra djur har inte hittat hit. Förutom en person som kom in med en skadad ekorre… En del av de omplacerade hundarna blir ”stammisar” eftersom ägarna gärna åker tillbaka till Åkeshov när de behöver anlita veterinär. Den personliga kontakten med den lilla kliniken betyder mycket för dem.

Just lilla är talande för Åkeshovs Djurklinik Det finns ett behandlingsrum, ett operationsrum samt ett väntrum. Receptionen är gemensam med Hundstallet. Det är moderna och snyggt inredda lokaler och man kan utföra enklare operationer t ex. Men det finns ingen röntgen eller ultraljud så vid mer avancerade ingrepp måste patienten skickas till Västerort Djursjukhus.

Att jobba helt självständigt men med ständig back-up från djursjukhuset, där både Karin och Marita jobbar övriga dagar i veckan, är en ganska idealisk arbetssituation.

– Jag och Marita har kunnat utforma kliniken lite som vi vill och det är stimulerande att ha eget ansvar. När man är själv ställs man inför många situationer där det krävs att man ensam kan fatta beslut. Det känns nästan som om kliniken vore min egen, säger Karin som givetvis inser att jobbet i Åkeshov är en mycket bra erfarenhet att ha med sig om hon skulle vilja etablera sig i framtiden.

Blir det inte väldigt mycket hund?

– Jo, men det ger mycket bra erfarenhet. Jag har varit helt inriktad på smådjur och kirurgi sedan jag gick ut veterinärhögskolan för tre och halvt år sedan, kommenterar Karin som först arbetade på Djurakuten i Stockholm innan hon började på Västerort och Åkeshov.

Men, det kommer inte bara att bli hundar i Åkeshov i framtiden. När veterinärtidningen besöker Hundstallet är det övre planet av byggnaden precis färdigställt för att i Föreningen Stadskattens regi ta emot hemlösa katter. Allt som allt ska det kunna rymmas 72 katter i lokalen.

– Katter som patienter är jag väl förtrogen med, men skulle det bli fullt här på Stadskatten gäller det att jag är väl påläst när det gäller smittsamma sjukdomar. Det blir ganska extrema förhållanden med så många katter under samma tak, avslutar Karin. ■

FAKTA

Åkeshovs Djurklinik drivs som filial till **Västerort Djursjukhus** i Spånga väster om Stockholm. Det är Agria som äger djursjukhuset som för närvarande har sju veterinärer anställda varav tre med specialistkompetens i hundens och kattens sjukdomar. Åkeshovs Djurklinik öppnade i april 2005. www.vasterortdjursjukhus.se

Hundstallet drivs av ideella **Svenska Hundskyddsföreningen** och är helt beroende av medlemspengar och frivilliga donationer. Under 2000-talet har årligen, i runda tal, 250 hundar lämnats in av polisen, ett femtiotal har lämnats in av allmänheten, hundratalet har blivit omplacerade, ett tiotal avlivade och man har haft 6 000 vårddygn. www.hundstallet.se

Kattstallet drivs av **Föreningen Stadskatten.** Även den här föreningen är beroende av frivilliga bidrag och donationer. Man räknar med en årlig genomströmning i kattstallet på 400–500 katter. www.stadskatten.org

CARL-JOHAN EHLORSSON, djurhälsoveterinär, **OVE OLSSON,** agr dr, adjungerad professor,
NILS LUNDEHEIM, agr dr, docent, **HANS WACHENFELDT,** agronom.*

Inventering av klöv- och benhälsa hos vildsvin

Klövskador i form av klövsprickor, klövröta, bölder och förvuxna klövar är vanliga problem hos suggor inom modern smågrisproduktion, liksom ledförändringar hos slaktsvin. I denna undersökning visas att vuxna vildsvin inte har klövproblem. Inte heller kunde några symtom på ledbroskförändringar hos växande vildsvin påvisas. En frambensklöv hos vuxna vildsvinssuggor är ca sex procent större än en bakbensklöv. Några skillnader i storlek mellan inner- och ytterklövar sågs inte, till skillnad mot tamsvin som ofta uppvisar mindre innerklövar än ytterklövar.

granskad artikel

FIGUR 1. *Motiven för att undersöka klövhälsan hos vildsvin var att skapa en referensram till tidigare undersökningar avseende klövhälsan hos suggor i olika inhysningssystem.*

INLEDNING

Föreliggande redovisning ingår i ett större samarbetsprojekt (Utveckling av golv till svin för förbättrad djurhälsa) mellan institutionen för jordbrukets bioteknik (JBT), Sveriges Lantbruksuniversitet, Alnarp och Svenska Djurhälsovården AB, Johanneshov. Motivet för att undersöka klövhälsan hos ett antal vuxna vildsvin var att skapa en referensram till de undersökningar som tidigare genomförts avseende klövhälsan hos suggor i olika inhysningssystem (5) (Figur 1). Här visades att skador i form av klövsprickor och klövröta hos suggor är ett stort problem, speciellt i inhysningssystem med stor andel spaltgolv och liten halmtilldelning. I samma studie visades dessutom att system med djupströbäddar gav betydligt mindre förekomst av sådana skador, men att man i dessa system kan få problem med förväxta klövar.

I en uppföljande studie (6) visades att effekten av ett systematiskt behandlingsarbete (klövvård) var begränsad. Den spontana avläkningen var – oavsett behandling – nästan lika stor som nivån av tillkommande skador.

I de refererade undersökningarna (5, 6) ingick också omfattande litteraturstudier som visade att såväl genetisk bakgrund, stallsystem, närmiljö, skötsel och nutritionella faktorer påverkar suggornas klövhälsa. I modern svinproduktion är närmiljön för djuren ofta provocerande. Olika typer av spaltgolv nyttjas för att underlätta renhållningen men kan ge klövskador, ytsnåla system ger sociala problem inom djurgruppen, olika foder- och vattningssystem orsakar konkurrens- ➤

situationer, smittor och infektionstryck ökar risken för inflammationer och hälta osv. Skadepanoramat avseende suggornas klövhälsa är generellt ett djurskyddsproblem som kan medföra ett oacceptabelt djurlidande. Utslagning av produktiva suggor på grund av klöv- och benproblem är också ett ekonomiskt problem. Kostnader för alltför hög rekrytering kan bli betydande, samtidigt som de nyinköpta unga djuren ofta initialt har lägre produktion.

Målsättningen med föreliggande studie var att belysa klövhälsan hos vilda vuxna vildsvin (äldre än ett år) för att kunna ange en ”naturlig” frekvens av dessa yttre skador. Utöver dessa direkta registreringar gjordes mätningar av klövarnas storlek (längd och bredd) samt klövvinkel för att se om vildsvinens klövar är likartade tamsvinens speciellt avseende förekomst av olikstora inner- och ytterklövar, då små innerklövar betraktas som ett problem inom svinproduktionen. Dessutom dissekerades leder från ca ett år gamla växande hägnade vildsvin för att undersöka förekomst av eventuella ledbroskskador, eftersom sådana förändringar är ett vanligt förekommande problem hos växande tamsvin.

Inga data för vildsvin

Det finns inga data över klövstorleken hos vildsvin och mycket få uppgifter över klövstorleken hos moderna grisar. I en undersökning från 1960 (12) redovisas klövbredd och klövlängd för 100 tamsvin i åldrarna från två till elva månader. Studien anger inte exakta mätpunkter för inner- eller ytterklövar, och inte heller djurens vikt. Dock kan konstateras att i genomsnitt var framklövarna ca tre procent längre samt ca sju procent bredare än bakklövarna. I en annan undersökning (7) anges klövvinkeln för 180 kg tunga suggor till 55° samt klövväggens längd (från kronrand till tåspets) till 44 mm.

Inom husdjursaveln betraktas innerklövar som små om de är mindre än 70 procent jämfört med ytterklövarna (20). Små innerklövar är uppenbarligen en genetisk defekt och är också ständigt föremål för åtgärder inom aveln. Redan 1936 beskrevs från USA denna anomalitet (16) och dess nedärvning har studerats i olika populationer svin (13, 14, 17). Variationen i klövstorlek (oftast mindre innerklövar) hos Norsk Lantras beskrevs för ca 40 år sedan (1, 19). Olikstora klövar har rapporterats förekomma hos 30–50 procent av avelsdjur (8, 9). I en undersökning av 1 702 slaktsvin, Large White och Lantras med slaktvikter på 90–110 kg, uppvisade nästan hälften av djuren (47 %) olikstora inner- och ytterklövar (10, 11). Hälen på den bakre ytterklöven har konstaterats vara mest skadebenägen (15). Detta förklaras av vissa författare (22) av den högre viktbelastningen på denna klöv.

BAKGRUND

Vildsvinen utrotades i Sverige någon gång under 1700-talet eller i början av 1800-talet men efter att hägnade vildsvin under 1970-talet rymt har vi i Sverige numera en stark vild population. Man räknar med att det idag finns 10 000–15 000 vildsvin i den svenska naturen och antalet ökar snabbt beroende på att de har få naturliga fiender.

Vildsvin har mycket kompakta kroppar med en kraftig skuldra och en sluttande rygglinje. Till skillnad från tamsvinet, som har en jämn viktsfördelning mellan fram- och bakben, bär vildsvin den största tyngden på frambenen (21).

Vikten kan variera mycket beroende på tillgången på föda. Vid god tillgång lägger vildsvinen på sig tjocka späcklager som näringsreserv och kan då nästan fördubbla sin vikt. Kultingarna väger som nyfödda 700–1 000 gram. Vid ett års ålder är levandevikten cirka 50–70 kg och vid två års ålder väger de cirka 70–90 kg. En vuxen galt väger mellan 120 och 200 kg i Sverige. I Sibirien och på Balkan har man funnit galtar som väger upp mot 400 kg men de tillhör en annan ras än den svenska (21).

Vildsvin är allätare men fångar inte levande byten. Undersökningar har visat att den animaliska delen av födan endast utgör några få procent.

FIGUR 2. *Varje inner- och ytterklöv mättes med linjal, gradskiva och skjutmått.*

FIGUR 3. *Längdmåttet mättes från kronranden på klövens framsida till spetsen på tån.*

MATERIAL OCH METODER

För de första två delstudierna (A och B) insamlades samtliga klövar från 19 vildsvin vid ett viltslakteri i Vinslöv (Skånska Vilt, Pl 1399 B, 288 90 Vinslöv) under våren 2003. Av de 19 djuren var tolv galtar och sju suggor. Direkt efter slakt numrerades klövarna och frystes in. Djuren kom från skogarna runt Hässleholm, Tyringe, Hörby och Emmaljunga. Endast viltskjutna vildsvin ingick i denna studie. Åldern skattad vid slakt varierade mellan tolv månader och fem år. Slaktvikten, utan huvud, klövar och hud, var mellan 35 kg och 63 kg.

I tredje delstudien (C) ingick samtliga knä-, has- och armbågsleder från 25 vildsvin, ca ett år gamla, som fötts upp i vilthägnet hos Skånska Vilt. Dessa djur, till skillnad från djuren i föregående studie, hade utfodrats med ett konventionellt slaktsvinsfoder. De fick 2 kg foder per gris och dag från fem månaders ålder. Slaktkroppsvikten, utan huvud, klövar och hud, var i genomsnitt 35 kg.

Delstudie A: Klövmått hos vuxna vildsvin

Varje inner- och ytterklöv mättes med linjal, gradskiva och skjutmått (Figur 2). Längdmåttet mättes från kronranden på klövens framsida till spetsen på tån (Figur 3). Klövens bredd mättes över den bredaste delen av klöven.

Klövens sidokontur ritades av och den uppritade klövvinkeln mättes med gradskiva.

Delstudie B: Klövskador hos vuxna vildsvin

Förändringarna noterades och bedömdes enligt Brooks (2, något modifierad):

a) Klövsprickor. Här bedömdes sprickor och skador i klövvägg och klövsula.

b) Klövröta. I begreppet ingår sprickbildningar i och överväxt av hälens horn (ballhornet).

c) Förväxta klövar. I begreppet ingår bedömning av tåns längd men inte lättklövarnas längd, enligt tidigare egen metodik (5).

Förändringarna registrerades enligt en skala från 0–3 där 0 = normal klöv, 1 = lindriga förändringar, 2 = måttliga förändringar, 3 = höggradiga förändringar. Viktiga faktorer vid bedömningen av förändringarna var djupet och utbredningen av skadan samt förekomst av eventuella sekundära förändringar.

Delstudie C: Ledbroskstudier hos växande vildsvin

Armbågsleder, knäleder och hasleder öppnades och studerades. Samtliga förändringar noterades. Osteokondrosförändringar bedömdes efter en skala 0–5 enligt svinstamskontrollens metodik (2).

För att undersöka eventuella förändringar i tillväxtzonerna sågades sagittalsnitt ut från tre slumpmässigt utvalda armbågs- respektive hasleder för histologisk analys.

Statistiska analyser

Variationen i klövmåtten (delstudie A, medeltal inom djur av höger och vänster sidas mått) analyserades med hjälp av variansanalys enligt en statistisk modell som innehöll de fixa effekterna av kön, fram/bakklöv, inner/ytterklöv, samt samspelet mellan fram/bakklöv och inner/ytterklöv. Därtill inkluderades den slumpmässiga effekten av djur inom kön.

RESULTAT

Delstudie A och B

Delstudie A och B granskar klövmått och klövskador hos vuxna djur. I Tabell 1 visas klövarnas mått som medeltal för de 19 djur (12 galtar och 7 suggor) som ➤

Tabell 1. KLÖVMÅTT (X = MEDELTAL, SD = STANDARDAVVIKELSE) HOS VUXNA VILDSVIN I DELSTUDIE A OCH B.

			Klövbredd (mm)		Klövlängd (mm)		Klövvinkel (°)	
		Ant obs	X	SD	X	SD	Grad	SD
Framben	Innerklöv	37	26,7	2,6	46,2	4,3	37,5	4,6
	Ytterklöv	37	26,6	2,2	46,0	3,2	38,2	3,9
Bakben	Innerklöv	38	25,3	4,0	45,8	4,0	36,7	4,9
	Ytterklöv	37	25,5	4,2	45,3	3,7	38,3	5,2
Signifikans mellan fram/bak			*		**			es

es = *ej signifikant, *P<0,05 **P<0,01*

FIGUR 4. *Inga förändringar i form av klövsprickor, klövröta eller förväxta klövar noterades hos de 19 undersökta vildsvinen.*

➤ undersöktes. Ett framben utgick på grund av en trafikskada, och en observation av en ytterklöv på ett bakben har förekommit. Framklövarna var signifikant bredare ($p<0,01$) och längre ($p<0,05$) än bakklövarna. Däremot var det ingen skillnad mellan fram/bak för klövvinkeln. Effekten av kön och inner/ytterklöv var inte signifikant för någon av de analyserade variablerna. Samspelet mellan fram/bakklöv och inner/ytterklöv var inte signifikant för någon av de analyserade variablerna.

Inga förändringar i form av klövsprickor, klövröta eller förväxta klövar noterades hos de 19 djuren (Figur 4).

Delstudie C

Delstudie C utgjordes av ledbroskstudier av hägnuppfödda växande vildsvin. Ledvätskans färg och konsistens samt ledytornas utseende studerades.

Inga tecken på missfärgning eller grumlighet förelåg avseende ledvätskan. Samtliga knäleders broskytor var utan anmärkningar. Några av armbågslederna hade håligheter (synoviala fossae) i ledbrosket utanför själva ledytan, men dessa bedöms inte ha betydelse för ledfunktionen. Vidare iakttogs i tio av armbågslederna (totalt 25) viss ojämnhet i ledytorna, vilka dock tolkades som normal variation.

Vid studierna av hasleder fanns inga tecken på akuta eller kroniska ledinflammationer. Dock noterades två leder (av 25) med lindriga ojämnheter, vilka tolkades som normal variation.

Vid de histologiska undersökningarna kunde inte några förändringar eller onormala tillstånd i brosket påvisas, varken under ledytan eller i tillväxtzonerna.

DISKUSSION

Generellt finns få litteraturuppgifter om anatomiska data eller hälsostatus avseende vildsvin. De måttuppgifter som redovisas i Tabell 1 indikerar att frambenens klövar är signifikant större än bakbenens klövar både avseende bredd som längd. Om man beräknar klövytan efter formeln för en triangel fås att en framklöv är ca sex procent större än en bakklöv (6,2 cm^2 och 5,8 cm^2 respektive). I genomsnitt är framklövarna ca fem procent bredare och drygt en procent längre än bakklövarna. För växande tamsvin i åldersintervallet två till elva månader har konstaterats (12) att framklövarna var ca tre procent längre och ca sju procent bredare än bakklövarna, vilket motsvarar ca nio procent större framklövar. Klövlängden var för de studerade vildsvinen i medeltal för fram- och bakben knappt 46 mm. Detta synes vara något längre än för tamsuggor på 180 kg, vars klövlängd uppges i genomsnitt vara 44 mm (7). Samma källa (7) anger en tåvinkel för tamsuggor på 55° och en annan studie anger intervallet 50–60° (4). Dessa uppgifter – för tamsvin på hårda golv eller spaltgolv – skiljer sig markant från vildsvinssuggornas klövvinklar (i genomsnitt 38° för såväl framsom bakben). Spetsiga klövvinklar har observerats hos tamsvin på djupströ-

FIGUR 5. *Anmärkningsvärt var att storleken på vildsvinens inner- och ytterklövar inte skiljde sig, vare sig för framben eller för bakben.*

bäddar men klövarna betraktas då som förväxta (5). Skillnaden i klövvinklar mellan tam- och vildsvin är anmärkningsvärd och svår att tolka, men synes bero på framför allt rasskillnader.

Anmärkningsvärt är också att undersökningen visade att storleken på vildsvinens inner- och ytterklövar inte skiljer sig, vare sig för framben eller för bakben (Figur 5). Detta förhållande gäller inte för tamsvin, som ofta uppvisar innerklövar som är mindre än ytterklövarna. Inom husdjursaveln betraktas innerklövar som små om de är 70 procent eller mindre än ytterklövarna (20). Olikstora inner- och ytterklövar rapporteras förekomma hos 30–50 procent av avelsdjuren (8, 9). Små innerklövar är uppenbarligen en genetisk defekt och är också ständigt föremål för åtgärder inom aveln för att undvika alltför stora ben- och klövskadeproblem. Hälen på bakbenets ytterklöv har konstaterats vara mest skadebenägen (15) och detta förklaras, av vissa författare (22), av högre viktbelastning på denna klöv.

Studien indikerade att klövskador i form av klövsprickor, klövröta eller förväxta klövar inte finns hos vildsvin som är uppväxta utomhus. Jämfört med de skadenivåer som finns inom tamsvinsuppfödningen är skillnaderna påtagliga. Tamsuggor i olika stallmiljöer har enligt tidigare inventering (5) mellan 17–25 procent klövsprickor, 4–23 procent klövröta samt 1–24 procent förvuxna klövar. Dessa skillnader kan vara såväl miljöbetingade som ha en genetisk bakgrund. Ett möjligt sätt att få viss kunskap om orsakssambanden kunde vara att göra en inventering av klövhälsan hos tamsvin i utedrift under ”naturliga” närmiljöförhållanden.

Studien visade inte några symtom på ledbroskförändringar hos växande vildsvin. Förklaringen till detta kan vara olika miljöfaktorer och att vildsvin saknar anlag för osteokondros eller att undersökningsmaterialet är för litet för att kunna visa en eventuell förekomst. En ökad andel vildsvinsgener i korsningar med Yorkshire (Large White) har bland annat visat en minskande andel osteokondros (2). Olika miljöinfluenser kan troligen också förklara en del av skillnaderna i förekomst av ledskador. Vildsvin utsätts för annan typ av underlag, tillväxtintensiteterna är helt olika liksom mängden rörelse och motion.

SAMMANFATTNING

Klövskador i form av klövsprickor, klövröta, bölder och förvuxna klövar är vanliga problem hos suggor inom modern husdjursproduktion. Olika inhysningssystem påverkar förekomsten av skador på klövarna. Även bensvaghet orsakad av broskförändringar i knä- och armbågsleder hos växande djur som resulterar i rörelsestörningar är ett vanligt förekommande sjukdomstillstånd hos den domesticerade grisen.

I denna undersökning visades inga klövproblem hos ej hägnade, vuxna vildsvin. Resultaten av utförda ledstudier tyder på att växande vildsvin inte har några symtom på ledbroskförändringar. Vidare visade mätningar av klövstorlekar att en frambensklöv hos de undersökta vuxna vildsvinssuggorna var ca sex procent större än en bakbensklöv, vilket är en något mindre skillnad än som rapporterats för tamsvin. Ytter- och innerklövarna var jämnstora hos studiens vildsvin, jämfört med tamsvin som har små innerklövar hos 30–50 procent av avelsdjuren. Mätning av klövvinklar på vildsvin angav att dessa var lika stora för såväl framben som bakben. Klövvinklarna var i genomsnitt 38°, vilket skiljer sig betydligt från tamsvinets mera trubbiga klövvinkel på 50–60°.

De observerade skillnaderna i klövvinkel och klövstorlek kan till viss del förklara tamsvinets större predisponering för ökad förekomst av klöv- och benskador även om olika miljöfaktorer starkt påverkar prevalensen. Vildsvinets levnadsbetingelser i frihet eller i vilthägn, den extensiva tillväxten såväl som ett icke styrt genetiskt urval kan vara andra faktorer som förklarar det goda klövhälsotillståndet hos dessa djur.

SUMMARY

Investigations of claw health, osteochondrosis, toe angles and claw sizes of adult wild boars

Claw lesions and injuries as claw cracks, heel erosions and overgrown claws are common problems among sows in modern pig production. Housing and environmental factors, breed and age of the sow are influencing the prevalence of lesions and injuries. Leg weakness and joint lesions caused by osteochondrosis are common disorders in the domesticated pig.

This investigation showed no signs of osteochondrosis in the examined growing wild boars. Measures of claw size of adult wild boars showed that the front claw was on average approx six percent larger than the hind claw. Any asymmetry of the digits of front and hind limbs was not found. Toe angle measures showed the same figures for front and hind legs with an average of 38°.

Genetic selection of domesticated pigs has apparently resulted in many changes in the morphology as body proportions, fat distribution etc. Observed differences between the domesticated and wild boar of toe angle, claw sizes and lack of asymmetric digits may, together with genetic and environmental factors, explain the apparent differences in leg and claw health in favour of the wild boar.

TACK

Denna studie har finansierats av FORMAS, till vilka riktas ett tack för finansiell hjälp. Till viltslakteriet i Vinslöv riktas också ett tack för deras välvilliga hjälp med undersökningsmaterial.

Referenser

1. Amrud AJ. For sma innertaer hos svin. Medl Bl for Norske Veterinærforen, 1967, 19, 57–59.
2. Andersson-Eklund L et al. Mapping quantitative trait loci for principal components of bone measurements and osteochondrosis scores in a wild boar x Large White intercross. Genet Res, Camb, 2000, 75, 223–230.
3. Brooks PH, Smith DA & Irwin VCR. Biotin-supplementation of diets; the incidence of foot lesions, and the reproductive performance of sows. Vet Rec, 1977, 101, 46–50.
4. Damgaard KAK. Klovlidelser hos søer og orner. Dansk VetTidsskr, 1996, 79, 16.
5. Ehlorsson C-J, Olsson O & Lundeheim N. Inventering av klövhälsan hos suggor i olika inhysningsmiljöer. Svensk VetTidn, 2002, 54, 6, 297–304.
6. Ehlorsson C-J, Olsson O & Lundeheim N. ➤

➤ Förebyggande insatser för förbättrad klövhälsa hos suggor. Svensk VetTidn, 2003, 55, 13, 11–18.
7. Geyer H. Morphologie und Wachstum der Schweineklau. Habilitationsschrift, Vet Med Fakultät, Zürich, 1979, 111 p.
8. Hovorka J. Hlavni faktory ovlivnujici vyrazovani piemennych kancu v inseminaci. Veterinarstvi, 1980a, 30a, 271–278.
9. Hovorka J. Dysharminie sparku prasat – zavazna, geneticky podminera porucha zdravi. Veterinarstvi, 1980b, 30b, 348–350.
10. Kaman J et al. K vyznamu frekvence vyskytu syndromu asymetrie sparku prasat ve velkochovech. Veterinarstvi, 1986, 36, 263–264.
11. Kaman J, Pivnik L, Henys I, Kanka P & Veverka V. Syndrome of the assymmetry of digits and the frequency of its occurrence in slaughter pigs. Acta veterinaria Brno, 1987, 56, 427–448.
12. Kruger H & Tschierschke M. Die versuchweise Anvendung eines Kotrostes bei der Aufstallung von Mastschweinen. Archiv für Landtechnik 1960, 2. Band, Heft 3, 219–223.
13. Labik K & Pelikan J. Disharmonie sparku prasat – geneticky podminena zdravotni porucha. III. Pribylovy dny. Sbornik prednasek. VSV, Koscie, 1975.
14. Labik K et al. Patologickomorfologicke nalezy u zvirat a jejich vztah k dedicne podminenosti. Project, P-11-329-051-02-06, VSO, Brno, 1975.
15. Leman AD et al. Diseases of swine. 5th ed. Iowa, USA, Iowa State Univerity Press, 1981.
16. Nordby JE. Inequalities in the digits in swine. Annual Report. Idaho Agricultural Experimental Station, 1936.
17. Nordby JE. Inequalities in the digits in swine. Journal of Heredity, 1939, 30, 307–312.
18. Reiland S. Ledbedömning bör få naturlig plats i avelsvärderingen. Svinskötsel. 1981, 71, 5, 35–37.
19. Skjervold H et al. Husdyrboka. Böndenes Forlag, Oslo, 1966.
20. SHS. SHS bestämmelser angående officiell svinstamkontroll. Svensk husdjursskötsel ek för. Hållsta, 1991.
21. Tham M. Vildsvin – beteende och jakt. Bilda Förlag, 2001.
22. Webb NG. Compressive stresses on, and the strength of, the inner and outer digits of pigs feet and the implications for injury and floor design. J Agric Eng Res, 1984, 30, 71–80.

***CARL-JOHAN EHLORSSON,** djurhälsoveterinär, Svenska Djurhälsovården AB, Odengatan 5, 264 38 Klippan.
OVE OLSSON, agr dr, adjungerad professor, Bosjöhill, Nybyvägen 39, 243 93 Höör.
NILS LUNDEHEIM, agr dr, docent, Sveriges Lantbruksuniversitet, Funbo-Lövsta, 755 97 Uppsala.
HANS WACHENFELDT, agronom, Sveriges Lantbruksuniversitet, JBT, Box 86, 230 53 Alnarp.

Valmöjligheter!

Dicural®
Difloxacin
Smaklig tablett
15 mg, 50 mg, 100 mg

Therios®
Cefalexin
Smaklig tablett
60 mg

Clindabuc™ vet.
Klindamycin
Tablett 75 mg, 200 mg

Vetrimoxin® vet.
Amoxicillin
Smaksatt
Oral pasta, 20 mg/g
Tablett 150 mg, 450 mg

För att ge förutsättningar för effektiva och riktade behandlingar med god compliance har CEVA ett brett utbud av smådjursantibiotika, varav flertalet är smaksatta.

CEVA Vetpharma AB
Tel: 046 - 12 81 00
www.cevavetpharma.se

CEVA SANTE ANIMALE

För info kontakta CEVA eller besök www.fass.se

Sugen på nytt jobb?

På veterinärförbundets hemsida www.svf.se hittar du såväl fasta tjänster som kortare vikariat under rubriken "Jobbtorget". Gå dit och titta redan idag!

INGRID HANSSON, laboratorieveterinär, **MARIANNE PERSSON,** biomedicinsk analytiker,
KARL-ERIK JOHANSSON, professor.*

Nicoletella semolina – ny bakterie påvisad hos hästar med luftvägsproblem

Vid avdelningen för bakteriologi, SVA har under de senaste två åren en tidigare icke känd *Pasteurella*- eller *Actinobacillus*-liknande bakterie isolerats från 25 prov från 24 hästar med luftvägsproblem. Bakterieisolaten från hästarna har haft ett likartat utseende på de substrat som används vid prov från luftvägsinfektion på häst. Samtliga isolat har varit biokemiskt inaktiva, vilket innebär att de inte metaboliserar de sockerarter m m som används som substrat vid biokemisk typning. Bakterieisolaten artbestämdes med hjälp av DNA-sekvensanalys av genen för 16S rRNA till *Nicoletella semolina*.

granskad artikel

INLEDNING

Luftvägslidande är ett vanligt förekommande problem hos häst och det är den näst vanligaste orsaken (efter hälta) till träningsfrånvaro (10). De bakterier som oftast påvisas i samband med inflammation i nedre luftvägarna hos häst är *Streptococcus equi* subsp *zooepidemicus, Streptococcus pneumoniae* samt *Pasteurella* spp och *Actinobacillus* spp (2, 3, 13, 15). Andra bakterier såsom koagulasnegativa stafylokocker, α-hemolyserande streptokocker, *Acinetobacter* spp, *Bacillus* spp, *Escherichia coli, Pseudomonas aeruginousa,* icke-hemolyserande streptokocker och medlemmar av familjen *Enterobacteriaceae* har enligt litteraturen (15) inte påvisats i samband med luftvägsinflammation. Inflammation i luftvägarna kan även vara icke infektiös med symtom av hosta, näsflöde och nedsatt prestation (4, 14). Bakterier från familjen *Pasteurellaceae* (Tabell 1) kan även ge upphov till andra sjukdomstillstånd hos häst och ett exempel är *Actinobacillus equuli* subsp *equuli,* som kan orsaka septikemi hos föl. Hos äldre hästar är det dock framför allt luftvägsproblem, som förekommer i samband med infektion av bakterier från familjen *Pasteurellaceae* (Figur 1). De flesta bakterier tillhörande *Pasteurellaceae* har påvisats som såväl patogener som opportunister i munhålan och övre luftvägarna på våra vanliga sällskapsdjur. Olika arter av *Actinobacillus* spp har isolerats från häst (1) och i en svensk studie (12) av 174 friska hästar påvisades *A equuli* hos 78 (37 %) av hästarna.

Under två och ett halvt år har en tidigare okänd *Pasteurella-* eller *Actino-*

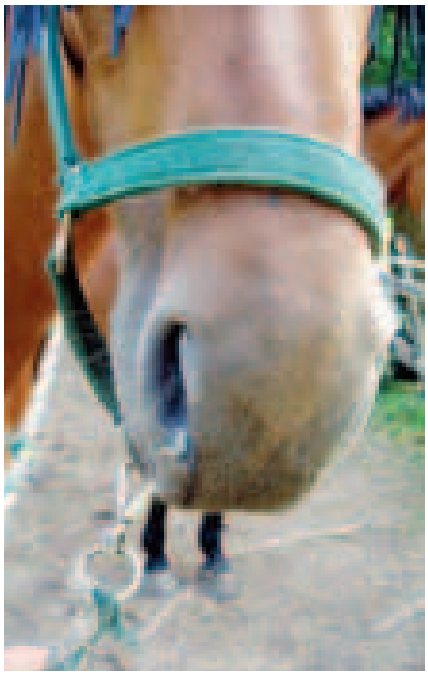

FIGUR 1. *Hos äldre hästar är det framför allt luftvägsproblem, som förekommer i samband med infektion av bakterier från familjen* Pasteurellaceae.

Tabell 1. KLASSIFICERING AV *NICOLETELLA SEMOLINA*. ENLIGT MODERN KLASSIFICERING DELAS BAKTERIER IN I CA 25 HUVUDUTVECKLINGSLINJER (FYLA). *N SEMOLINA* HÖR TILL FYLUM *PROTEOBACTERIA*.

Kategori (Sv)	Category (Eng)	Taxon[1]
Domän	Domain	*Bacteria*
Fylum	Phylum	*Proteobacteria*
Klass	Class	*Gammaproteobacteria*
Ordning	Order	*Pasteurellales*
Familj	Family	*Pasteurellaceae*[2]
Släkte	Genus	*Nicoletella*[3]
Art	Species	*Nicoletella semolina*

[1] *Med taxon avses klassificeringsgrupp av godtycklig rang.*
[2] *Inom familjen* Pasteurellaceae *finns följande nio släkten definierade t o m 2004:* Pasteurella, Actinobacillus, Gallibacterium, Haemophilus, Histophilus, Lonepinella, Mannheimia, Phocoenobacter *och* Volucribacter.
[3] *Under 2005 godkändes även* Nicoletella *som släkte under familjen* Pasteurellaceae.

➤ *bacillus*-liknande bakterie isolerats från 25 prov från 24 hästar med luftvägsproblem på Avdelning för bakteriologi, SVA. Bakterieisolaten från hästarna har haft ett likartat utseende på de substrat, som används vid prov från luftvägsinfektion hos häst. Samtliga isolat har varit biokemiskt inaktiva, vilket innebär att de inte metaboliserar de sockerarter m m som används som substrat vid biokemisk typning. Detta har medfört att isolaten varit svåra att typa genom konventionella jäsningsserier. Det finns olika metoder att artbestämma bakterieisolat, som inte kan identifieras med konventionella biokemiska tester. Vid SVA används bland annat DNA-sekvensanalys av genen för 16S rRNA. När de först framtagna sekvenserna (september 2004) av de nya isolaten jämfördes med sekvenser deponerade i GenBank, erhölls endast en relativt låg sekvenslikhet (94–95 %) i jämförelse med tidigare kända bakteriestammar och arter. Den i detta sammanhang relativt låga sekvenslikheten visade att sekvenserna av de nya isolaten med största sannolikhet representerade en ny art eller kanske till och med ett nytt genus inom familjen *Pasteurellaceae*. Vid nästa sekvenslikhetssökning (oktober 2004) erhölls emellertid höga sekvenslikhetsvärden, med en grupp stammar tillhörande en ny bakterieart. Denna bakterie, som fått namnet *Nicoletella semolina,* hade beskrivits av en forskargrupp i Bern (7) och rRNA-sekvenserna blev tillgängliga i oktober 2004. Bakterien har fått sitt genusnamn *Nicoletella* för att hedra professor Jacques Nicolet, som är en framstående mikrobiolog i Schweiz. Han har gjort banbrytande forskning bland annat rörande bakterier tillhörande familjen *Pasteurellaceae*. Artepitetet *semolina* (engelsk översättning, mannagryn) har uppkommit genom bakteriens förskjutbarhet på agarplatta. Bakterien har ett vaxliknande utseende och konsistens, som gör att den kan flyttas runt på agarplattan utan att förlora sin form.

MATERIAL OCH METODER

Odling av bakterier

Prov från luftvägarna hos häst, oftast i form av nässvabb och trakealaspirat, analyserades på Avdelning för bakteriologi vid SVA genom odling på hästblodagar, blåagar, COBA (Columbia-agar) samt på hästblodagar med ”amning” med hjälp av *Staphylococcus aureus*. Samtliga plattor ströks med konventionell teknik (primär-, sekundär- och tertiärstryk). På amningsplattan gjordes dessutom två raka stryk av *S aureus,* som producerar V-faktor. Vissa bakterier behöver V- och/eller X-faktor för att växa. X-faktorn är värmestabil och finns i blodagarplattor. V-faktorberoende *Haemophilus* spp och *Actinobacillus* spp växer bättre intill ett stryk med *S aureus*. Man säger att den V-faktorberoende bakterien ammar.

Amningsplattan inkuberades i 5–10 procent CO_2 i 37°C, medan de övriga plattorna inkuberades aerobt i 37°C. Avläsning av samtliga plattor gjordes efter såväl 24 som 48 timmar.

Intressanta isolat renodlades på hästblodagar och blåagar och därefter identifierades de med hjälp av morfologiskt utseende, gramfärgning, oxidas- och katalasreaktion samt olika biokemiska analyser, som valdes med hänsyn till vilken bakterie som misstänktes. De biokemiska testerna utfördes i de här fallen som på de bakterier, vilka normalt misstänks tillhöra *Actinobacillus* spp. Detta innebär undersökning av deras förmåga att metabolisera arabinos, cellobios, esculin, glukos, indol, laktos, maltos, ornithin, ramnos, sackaros, salicin och trehalos samt av närvaro av enzymet ureas, vilket hydrolyserar urinämne under bildning av ammoniak och koldioxid.

Resistensundersökning för antibiotika utfördes efter varje enskilt tillfälle med hjälp av kommersiellt tillgängligt mikrospädningssystem (SVA Vet MIC®Stordjur, Uppsala Sweden), enligt tillverkarens instruktioner för bakterier tillhörande familjen *Pasteurellacae* (Figur 2).

Sekvensanalys

Sekvensanalys av 16S rRNA-genen från bakteriestammar tillhörande familjen *Pasteurellacae* utfördes. Renodlade bakterieisolat preparerades till så kallade koklysat innehållande bakterie-DNA från kolonier. Koklysaten användes sedan som mall vid amplifiering av 16S rRNA-genen genom ”polymerase chain reaction” (PCR). Generella PCR- och sekvenseringsprimers har konstruerats för att fungera bra för bakterier tillhörande fylum *Proteobacteria*. PCR-produkter sekvenserades i båda riktningarna genom ”cycle sequencing” med en uppsättning primers komplementära till universella regioner i 16S rRNA-genen.

FIGUR 2. *Resistensundersökning för antibiotika utfördes efter varje enskilt tillfälle med hjälp av kommersiellt tillgängligt mikrospädningssystem (SVA Vet MIC®Stordjur).*

Tabell 2. Anamnes och resultat av bakterieundersökning från 25 fall av hästar med luftvägsproblem där *Nicoletella semolina* påvisats.

Lab id	Ras	Ålder	Kön	Prov	Anamnes	Resultat: Bakterieundersökning
1-Bd 16027/03	Kallbl trv	1,5 mån	♀	Trakealaspirat	Hosta, feber i fem dagar, purulent näsflöde, förstärkta andningsljud.	Riklig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
2-Bd 3329/04	Varmbl trv	3 år	♀	Trakealaspirat	Periodvis hosta under 2,5 veckor.	Sparsam växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
3- Bd 4183/04	Varmbl trv	2 år	♂	Trakealaspirat	Luftvägsproblem, hosta i två veckor, behandlad med Hippotrim® vet utan effekt, slem i trakea.	Riklig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
4- Bd 6888/04	Korsning	1 år	♂	Trakealaspirat	Seröst näsflöde i några veckor, hosta, feber (39–40°C) i tre dagar, gult slem i trakea.	Riklig växt av *N semolina,* riklig växt av *S equi* subsp *zooepidemicus*.
5-Bd 8878/04	Korsnings ponny	6 år	♀	Trakealaspirat	Hosta.	Måttlig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
6-Bd 9350/04	Sv hbl	2 mån	♂	Trakealaspirat	Snorig i en vecka, hostar, rosslig andning, slem i trakea, auskultation ua, feber (39°C).	Riklig växt av *N semolina,* samt sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus* i sparsam blandflora.
7-Bd 9632/04	Sv hbl	1 år	♀	Trakealaspirat	Hosta i två månader, behandlad med Hippotrim“ vet för en månad sedan, kraftig follikelhypertrofi och svullnad i svalg, måttligt med slem i trakea.	Riklig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
8-Bd14964/04	Varmbl trv	3 år	♀	Trakealaspirat	Skrällande hosta, näsflöde, feber (40–40°C) i fem dagar, trakea hyperemisk slemhinna och purulent exsudat, virusprov ej tagit (helg).	Riklig växt av *N semolina,* sparsam växt av *S equi* subsp *equi* i sparsam blandflora.
9-Bd 2795/05	Sv hbl	1 år	♀	Trakealaspirat	Hosta och näsflöde i en månad, AT ua, lungauskultation ua.	Riklig växt av *N semolina,* sparsam växt av *S zooepidemicus* i sparsam blandflora.
10-Bd 3593/05	Ardenner	1 år	♂	Trakealaspirat	Hosta och snorig sedan en mån, behandlad med pc i fem dagar för en vecka sedan, fortfarande hosta.	Måttlig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
11-Bd 5630/05	Varmbl trv	9 år	(♂)	Nässekret	Långvariga hostproblem, snorig, AT ua, lätta kvickdragsproblem. Andningsljud: lindrig bukandning.	Måttlig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
12-Bd 6568/05	Korsnings ponny	14 år	(♂)	Nässekret	Hosta framför allt vid ansträngning, sparsamt vitt näsflöde, lymfknutor ua, ej feber, har stått i stall där *S equi* påvisats.	Riklig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
13-Bd 6613/05	Korsnings ponny	ds	♀	Trakealaspirat	Hosta och näsflöde sedan en tid.	Riklig växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
14-Bd 8175/05	Fjordhäst	3 år	♀	Trakealaspirat	Hosta i 3–4 månader, övriga tre hästar i stallet hostar, endoskopi: slapp i svalget slem i trakea.	Riklig växt av *N semolina,* sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus* i sp blandflora.
15-Bd 8206/05	Korsning	8 år	(♂)	Nässekret	Hostat i en vecka.	Riklig växt av *N semolina* i riklig blandflora.
16-Bd 9388/05	Sv hbl	22 år	♀	Nässekret	Hosta, snorig, ingen feber.	Riklig växt av *N semolina* i måttlig blandflora.
17-Bd 9857/05	Varmbl trv	föl	ds	Nässekret	Snorig, hängig, förhöjda andningsljud.	Riklig växt av *N semolina* i måttlig blandflora.
18-Bd 9929/05	Sv hbl	1 år	♀	Trakealaspirat	Hosta, endoskopi: bronkit med måttligt med muköst till mukopurulent sekret i trakea.	Sparsam växt av *N semolina* i nästan renkultur.
19-Bd 11189/05	Varmbl trv	4 mån	ds	Trakealaspirat	Hosta och lindriga febertoppar (39°C) i 3 veckor, slem i trakea, *Rhodococcus equi?*	Måttlig växt av *N semolina,* samt sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus, R equi* ej påvisad.
20-Bd 11491/05	ds	ds	ds	Trakealaspirat	Kronisk bronkit?, blodblandat slem i trakea.	Måttlig växt av *N semolina* i måttlig blandflora.
21-Bd 13948/05	Varmbl trv	7 mån	♀	Trakealaspirat	Hostat sedan 2–3 mån, hade infektion med rotavirus för tre mån sedan, små mängder exsudat i trakea, lungröntgen ua.	Sparsam växt av *N semolina* i sparsam blandflora.
22-Bd 14152/05	Sv hbl	5 år	♀	Nässekret	Seropurulent näsflöde, kvarka?	Riklig växt av *N semolina,* samt sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus*.
23-Bd 16121/05	Sv hbl	5 år	♀	Nässekret	Feber inappetens, provet taget ca två månader efter prov Bd 14152/05.	Måttlig växt av *N semolina,* samt sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus*.
24-Bd 1649/05	Sv hbl	6 mån	♂	Trakealaspirat	Långvarig pneumoni, behandlad flera gånger med antibiotika Ethacilin comp® vet, Hippotrim® vet och Excenel® vet, blir inte bra.	Måttlig växt av *N semolina,* samt sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus*.
25-Bd 1635/06	Sv hbl	6 år	(♂)	Trakealaspirat	Hostar, inte snorig.	Riklig växt av *N semolina,* samt mycket sparsam växt av *S equi* subsp *zooepidemicus*.

AT: allmäntillstånd, ua: utan anmärkning, ds: data saknas, kallbl trv: kallblodig travare, sv hbl: svenskt halvblod, vambl trv: varmblodig travare.

➤ Amplikoner (PCR-produkter) analyserades på en ABI 3100 DNA-sekvenator. Delsekvenserna sammanfogades till så kallade contigs med hjälp av datorprogrammet ContigExpress. Sekvenserna användes för sekvenslikhetssökningar i sekvensdatabaserna GenBank (http://www.ncbi.nlm.nih.gov/) och RDP-II (Ribosomal Database Project II, http://rdp.cme.msu.edu). Fylogenetiska träd konstruerades genom "Neighbour-Joining" (10) från 16S rRNA-sekvenser av de sekvenserade stammarna och "föralignade" 16S rRNA-sekvenser, som hämtades från RDP-II. Föralignade sekvenser är organiserade i databasen så att homologa positioner står i samma kolumn, vilket underlättar jämförelsen med nya sekvenser.

Fallbeskrivning

Fallbeskrivning av den första hästen (laboratorie-ID Bd 16027/03) ges, övriga fall redovisas endast i Tabell 2.

Den första hästen där *N semolina* påvisades var ett ett och ett halvt månaders stoföl, kallblodig travare, med följande anamnes: hosta i en månad och feber (39,0–39,5°C) under de senaste fem dygnen. Vid den kliniska undersökningen observerades ett purulent näsflöde och vid auskultation hördes måttligt förstärkta andningsljud. Inga radiologiska förändringar kunde påvisas i lungan under det första besöket på kliniken. Trakealaspirat togs med misstanke om infektion med *Rhodococcus equi,* men vid den bakteriologiska undersökningen påvisades riklig växt av en gramnegativ *Actinobacillus*-liknande stav i sparsam blandflora. Bakterien typades senare till *N semolina*. Ingen växt av *R equi* kunde påvisas.

Fölet skickades hem med behandling i tio dagar med bensylpenicillinprokain (Penovet® vet) och trimetoprim-sulfadiazin (Hippotrim® vet). Efter tio dagars behandling kom fölet till kliniken för återbesök. Fölet hostade fortfarande, hade feber (39,0–39,5°C) och svårigheter att dia. Vid den kliniska undersökningen visade fölet tecken på sänkt allmäntillstånd, luftvägsproblem, och vid lungauskultation hördes måttligt förstärkta andningsljud. Vid röntgen av thorax sågs förtätningar över lungfältet vilket gav upphov till misstanke om lungbölder. Vid återbesöket togs ytterligare ett trakealaspirat för bakteriologisk undersökning med frågeställningen *R equi,* men vid den bakteriologiska undersökningen påvisades sparsam växt av en gramnegativ *Actinobacillus*-liknande stav i nästan renkultur. Bakterien typades dock inte vidare vid detta tillfälle. Fölet stationerades på kliniken och behandlades med gentamycin (Gentaject® vet), bensylpenicillin (Geepenil® vet), rifampicin (Rifadin®)och acetylcystein (Fabrol®) under fem dagar. Efter fem dagars behandling förbättrades allmäntillståndet, hostan avtog, temperaturen sjönk till 38,7°C och fölet skickades hem. Efter ytterligare fem dagars behandling hemma avslutades behandlingen med rifampicin (Rifadin®), men övrig medicinering fortsattes. Efter tre veckors behandling hemma gjordes ett tredje besök på kliniken. Vid detta klinikbesök kunde inga tecken på luftvägsproblem påvisas, och vid endoskopi och röntgen kunde inga tecken på förändringar observeras. Fölet var kliniskt utan anmärkning och all behandling avslutades.

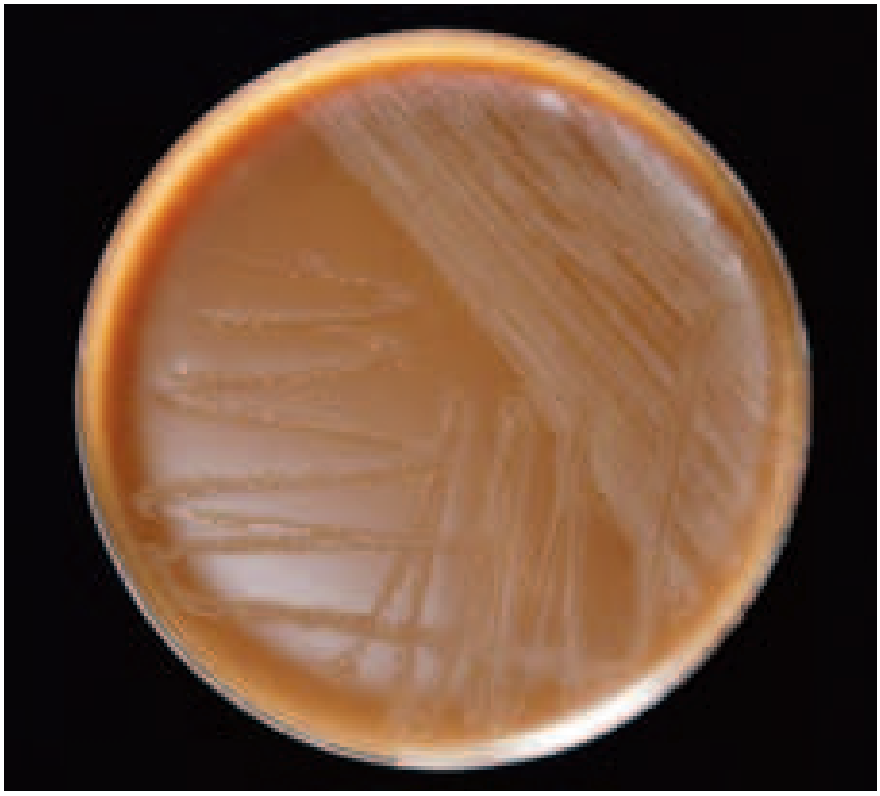

FIGUR 3. Nicoletella semolina *efter två dygn på hematinagar.*

RESULTAT

Karaktärisering av de nya bakterieisolaten

Samtliga bakterieisolat kom från prov tagna som nässvabb eller trakealaspirat från hästar med någon form av luftvägsproblem. Hästarnas ålder varierade från föl till 22 år, de flesta hästarna (60 %) där *N semolina* påvisades var dock högst tre år gamla. Anamnesen för de provtagna hästarna tyder på en varierande klinisk bild från lindriga till relativt svårartade luftvägslidanden. De isolerade *N semolina*-bakterierna växte oftast i sparsam till riklig blandflora antingen tillsammans med andra patogener eller med olika miljöbakterier (Tabell 2). På såväl blodagar som amningsplatta var bakterierna grå, torra, ca 1 mm i diameter och hade inte någon specifik lukt. Bakterierna hade ett vaxliknande utseende och kunde flyttas runt på agarplattan utan att förlora sin form (Figur 3). Bakterierna växte med fördel i CO_2, kolonier kunde påvisas vid den första avläsningen inom 24 timmar. De ammade dock inte. Mikroskopiskt observerades gramnegativa korta stavar,

som inte var rörliga eller sporbildande. De var alla katalaspositiva, svagt oxidaspositiva och ingen hemolys kunde observeras. Samtliga isolat var biokemiskt inaktiva i de 14 biokemiska analyser som används vid SVA för typning av *Actinobacillus* spp, med undantag av ureastestet där bakterien bildar enzymet ureas.

Resultaten från resistensundersökningen varierade något mellan de 25 olika stammarna, men samtliga isolat var känsliga för penicillin (Tabell 3).

Tabell 3. Resultat från resistensundersökning av 25 *Nicoletella semolina*-stammar i prov från luftvägarna hos häst.

	Gränsvärden MIC (mg/l)*			Antalet hästar i respektive grupp		
Antibiotika	S	I	R	S	I	R
Penicillin	≤ 1	-	> 1	25	-	-
Ampicillin	≤ 2	4–8	> 8	25	-	-
Ceftiofur	≤ 2	-	> 2	25	-	-
Spiramycin	≤ 16	-	> 16	25	-	-
Neomycin	≤ 8	16–32	> 32	2	19	4
Gentamicin	≤ 4	8	> 8	16	5	4
Streptomycin	≤ 8	16–32	> 32	13	9	3
Trimetoprimsulfa	≤ 0,5	1–4	> 4	23	1	1
Enrofloxacin	≤ 0,25	0,5–1	> 1	21	4	-
Tetracyklin	≤ 1	2–8	> 8	25	-	-
Florfenikol	≤ 16	-	> 16	25	-	-
Oxacillin	≤ 1	-	> 1	23	-	2

* *S=känslig, I=intermediär, R=resistent*

Sekvensanalys

Sekvensbestämningar av 16S rRNA-genen resulterade i sekvenser på 1 447 nukleotider för samtliga sekvenserade stammar. Sekvenserna för en del av stammarna har deponerats i GenBank under accessionsnumren AY792989 till och med AY792989. Sekvenslikhetssökningar visade att samtliga sekvenser från de 25 olika stammarna representerade *N semolina*. Sekvenserna användes också för fylogenetiska analyser och det evolutionära trädet i Figur 4 visar att av de bakterier som kan isoleras från luftvägarna på häst är *N semolina* närmast besläktad med medlemmar av familjen *Pasteurellaceae*. Figur 5 visar fylogenetiska relationer inom familjen *Pasteurellaceae* och flera stammar av sekvenserade *N semolina* har medtagits. Arten *N semolina* verkar vara mycket homogen eftersom alla sekvenser har höga inbördes likhetsvärden (99,9–100 %). Den art som i trädet ligger närmast *N semolina* är *Pasteurella multocida* subsp *multocida*. Sekvenslikheten är dock bara ca 95 procent, vilket i detta sammanhang är litet och stödjer det faktum att *N semolina* har klassificerats inom ett nytt släkte.

DISKUSSION

Varje år utförs över 1 000 allmänbakteriologiska undersökningar på SVA av prov tagna från luftvägarna hos häst. I ca 60 procent av proven tagna i näshålan och i ca 40 procent av trakealaspiraten, analyserade under 2004, påvisades olika typer av streptokocker (Tabell 4). I nästan 40 procent av proven kunde under 2004 ingen specifik infektion påvisas då det växte en blandflora bestående av olika bakterier från hästarnas normalflora och miljö, t ex *Bacillus* spp, α-hemolyserande streptokocker, *Acinetobacter* spp och koagulasnegativa stafylokocker.

Vid provtagning via näsborrarna är det av betydelse att näsborrarna rengörs före provtagning för att undvika att betydelselösa bakterier stör undersök- ➤

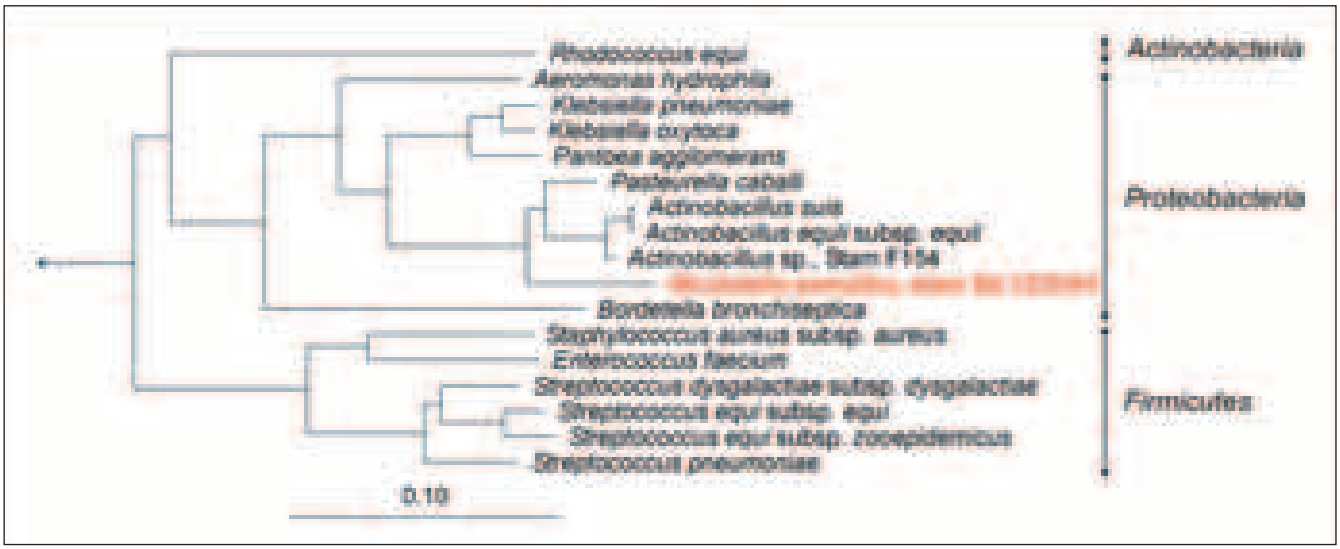

FIGUR 4. *Evolutionärt träd som visar fylogenetiska relationer mellan bakterier, vilka har påvisats i luftvägarna hos hästar (jämför Tabell 4). Man hittar representanter för tre bakteriella fyla, som i figuren markeras med vertikala linjer. Alla representanter för fylum* Proteobacteria *representerar klassen* Gammaproteobacteria *utom* Bordetella bronchiseptica, *som representerar klassen* Betaproteobacteria. Nicoletella semolina *hör till familjen* Pasteurellaceae, *som markeras i olika röda nyanser (se även Figur 5). Skalstrecket motsvarar tio substitutioner på 100 nukleotidpositioner. Cyanobakterien* Microcystis aeruginosa *har använts som utgrupp.*

➤ ningen. Vid provtagning i svalget kan det vara en fördel att använda en lång provtagningspinne med skyddad ledare. Svårigheter kan ibland uppstå vid bedömning av det bakteriologiska svaret, som t ex hur stor klinisk betydelse de påvisade bakterierna har. De kan vara primära patogener, opportunister som ger en sekundär infektion efter en eventuell virusinfektion eller tillhöra normalfloran. I ett flertal studier (3, 8, 15, 16) har ett samband med en ökad bakteriemängd i trakealaspirat och ökad mängd inflammationsmarkörer (nukleära celler, synligt mucupus och neutrofiler) påvisats. De hästar där *N semolina* påvisades och som visade de allvarligaste symtomen (häst 1 och 24 i Tabell 2) var båda yngre än ett år och var tidigare behandlade med antibiotika.

N semolina är nära släkt med *Actinobacillus* spp, *Pasteurella* spp och *Haemophilus* spp och de tillhör alla familjen *Pasteurellaceae*. Likheten mellan dessa olika genus kan leda till svårigheter att placera dem inom rätt art. Fram till 2004 har familjen *Pasteurellaceae* bestått av nio släkten (Tabell 1): *Pasteurella, Actinobacillus, Haemophilus, Mannheimia, Lonepinella, Phocoenobacter, Histophilus, Gallibacterium* och *Volucribacter*. De flesta arter tillhörande *Pasteurellaceae* ingår i normalfloran och kan isoleras framför allt från muköса membran.

Organismens förändring från att tillhöra normalfloran till att bli patogen involverar oftast flera faktorer hos infektionsagens och värddjur. Det finns dock ett fåtal arter som anses vara primära patogener (9). Exempel på sådana är *Haemophilus influenzae,* som kan orsaka meningit hos människa, *Mannheimia haemolytica,* som kan ge pneumoni hos får och *Actinobacillus pleuropneumoniae* som kan ge pneumoni hos svin. Hos många av de patogena *Pasteurella*-arterna kan ett specifikt toxin, RTX-toxin (Repeats in the structural toxin peptide) påvisas. RTX-toxin produceras av ett flertal patogena gramnegativa bakterier, men saknas ofta hos icke patogena stammar (5, 6, 7). De flesta RTX-toxin är proteiner med en molekylvikt på 1–2x10^5, de är cytotoxiska och har hemolytisk aktivitet. Vissa RTX-toxin är

Tabell 4. Utdrag ur SVAs journalhanteringssystem av 694 prov från nässvabb och 353 prov från trakealaspirat som analyserats på avd för bakteriologi, SVA under 2004 (från ett prov kan mer än en bakterie ha påvisats).

Resultat	Trakealaspirat	Nässvabb
Actinobacillus spp	3	1
Actinobacillus suis-like	3	2
Actinobacillus equuli	1	1
Bordetella bronchiseptica	1	0
Klebsiella oxytoca	2	0
Klebsiella pneumoniae	2	0
Nicoletella semolina	7	0
Pasteurella spp	2	1
Rhodococcus equi	21	2
Streptococcus zooepidemicus	123	323
Streptococcus equi	5	86
Streptococcus equisimilis	8	18
Streptococcus pneumoniae	1	0
β-hem *Streptococcus* spp (ej typbara)	5	9
Bakterier ofullständigt specificerade (blandflora)*	135	267
Ingen växt av bakterier påvisad	36	5

* *Blandflora bestående av bland annat* Aeromonas hydrophila, Pantoea *spp, koagulasnegativa stafylokocker,* Stafylococcus aureus, Enterococcus *spp och koliforma bakterier.*

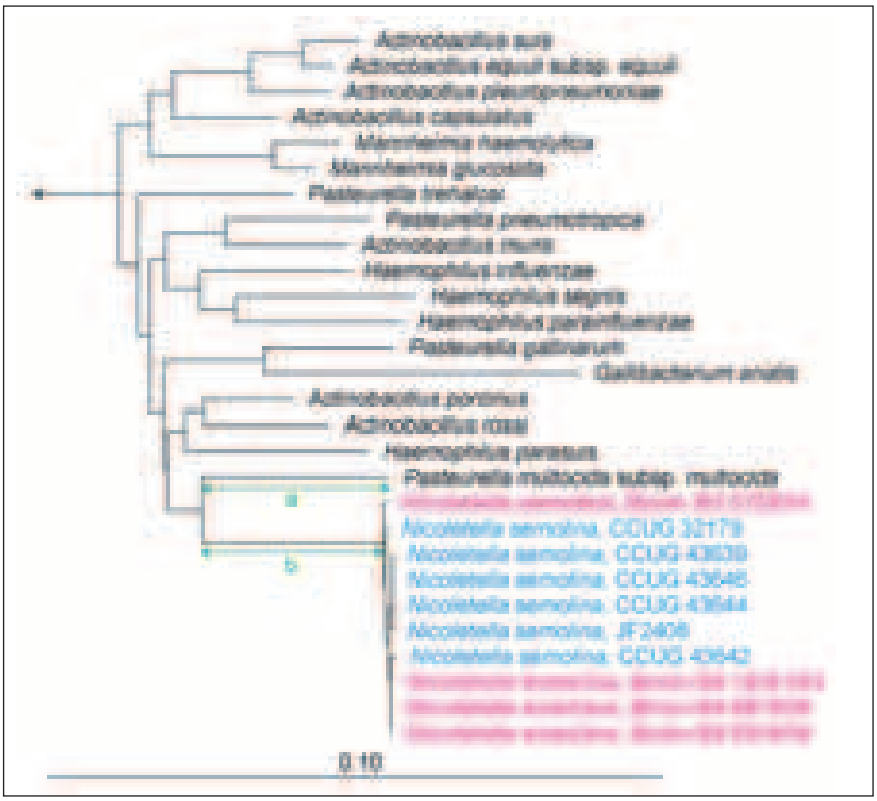

Figur 5. *Evolutionärt träd, som visar fylogenetiska relationer mellan bakterier inom familjen* Pasteurellaceae. *Denna familj är mycket inhomogen, de olika släktena bildar inga distinkta kluster, vilket vore önskvärt från taxonomisk synpunkt.* Nicoletella semolina *är närmast besläktad med* Pasteurella multocida *subsp* multocida, *men det långa horisontella avståndet a + b (som motsvarar cirka 6 nukleotidsubstitutioner på 100 positioner), visar att de inte är så nära besläktade med varandra och därför bör placeras inom olika släkten. Tidigare bekrivna stammar (6) är markerade i blått och stammar, som beskrivs i detta arbete är markerade i rött. Skalstrecket motsvarar tio substitutioner på 100 nukleotidpositioner.* Escherichia coli *har använts som utgrupp.*

FIGUR 6. Nicoletella semolina *har isolerats i 25 prov från luftvägarna under en dryg tvåårsperiod, vilket tyder på att den inte är särskilt ovanlig hos häst.*

riktade mot specifika celler hos vissa värdar, vilket troligen har en stor betydelse för olika djurs känslighet för vissa patogener (5, 6, 7).

Nicoletella semolina har isolerats i 25 prov från luftvägarna under en dryg tvåårsperiod vilket tyder på att den inte är särskilt ovanlig hos häst (Figur 6). Från en av hästarna har den dessutom isolerats vid två olika tillfällen. Det är dock svårt att uttala sig om det är en ny luftvägspatogen eller om den har funnits där tidigare men inte diagnostiserats. Ytterligare studier skulle behövas för att undersöka om *Nicoletella semolina* är en primärpatogen, en opportunist, som vid vissa tillfällen kan orsaka sjukdom, eller en del av normalfloran som av en händelse råkat isoleras från hästar med luftvägsproblem. Dessa studier borde utföras på hästar såväl med som utan symtom på luftvägsinfektion.

TACK

Författarna vill tacka Styrelsen för Albert Hjärre-fonden för finansiering av projektet. Ett stort tack också till veterinärer och biomedicinska analytiker på Avdelning för bakteriologi vid SVA för hjälp med isolering och typning av stammar, samt till veterinärer ute i fält som tagit alla prover.

SUMMARY

Nicoletella semolina – A new bacterium isolated from horses with respiratory disease

A new member of the family *Pasteurellaceae, Nicoletella semolina,* has been isolated from the respiratory tract of 24 horses with clinical signs of respiratory disease. All the strains could be observed on agar plates after incubation for 24 hours and they were negative in all the biochemical tests except for urease. The colony morphology was typical and the bacteria could easily be moved around the agar plate without losing its shape. Sequence analysis of the 16S rRNA gene showed that *N semolina* is closely related to species of the genera *Pasteurella, Haemophilus* and *Actinobacillus,* which all belong to the family *Pasteurellaceae*. The similarities between these genera have led to uncertainty in the generic placement of some of the species.

Most members of the family *Pasteurellaceae* are found both as pathogens and as commensally organisms in domestic animals. As commensally organisms, they can be found in the alimentary, respiratory and genital tracts of healthy animals. The changes of the organism from the commensally to the pathogenic state usually involve some factors between the infectious agent and the host animal which transforms the organism to an opportunistic pathogen. However, it remains to be determined whether *Nicoletella semolina* is an emerging pathogenic species, an opportunist or just a part of the normal bacteriological flora in the respiratory tract.

Referenser

1. Bisgaard M, Piechulla K, Ying YT, Frederiksen W & Mannheim W. Prevalence of organisms described as *Actinobacillus suis* or haemolytic *Actinobacillus equuli* in the oral cavity of horses. Comparative investigations of strains obtained and porcine strains of *A suis sensu stricto*. Acta Pathol Microbiol Immunol Scand [B], 1984, 92, 291–8.
2. Burell MH, Wood JL, Whitwell KE,

➤ Chanter N, Mackintosh ME & Mumford JA. Respiratory disease in thoroughbred horses in training: in relationships between disease and viruses, bacteria and environment. Vet Rec, 1996, 139, 308–313.
3. Chapman PS, Green C, Main JP, Taylor PM, Cunningham FM, Cook AJ & Marr CM. Retrospective study of the relationships between age, inflammation and the isolation of bacteria from the lower respiratory tract of thoroughbred horses. Vet Rec, 2000, 146, 91–95.
4. Hoffman AM. Inflammatory airway diseases: definitions and diagnosis in the performance horse. In: Robinson NE, ed. Current Therapy in Equine Medicine, 5th ed. St Louis, Missouri, WB Saunders, 2003, 412–417.
5. Frey J & Kuhnert P. RTX toxins in *Pasteurellaceae*. Int J Med Microbiol, 2002, 292, 149–158.
6. Kuhnert P, Berthoud H, Straub R & Frey J. Host cell specific activity of RTX toxins from haemolytic *Actinobacillus equuli* and *Actinobacillus suis*. Vet Microbiol, 2003, 92, 161–167.
7. Kuhnert P, Korczak B, Falsen E, Straub R, Hoops A, Boerlin P, Frey J & Mutters R. *Nicoletella semolina* gen nov, sp nov, a new member of *Pasteurellaceae* isolated from horses with airway disease. J Clin Microbiol, 2004, 42, 5542–5548.
8. Newton JR, Wood JL & Chanter N. A case control study of factor and infections associated with clinically apparent respiratory disease in UK thoroughbred racehorses. Prev Vet Med, 2003, 30, 107–132.
9. Olsen I, Dewhirst FE, Paster BJ, & Busse HJ. Family *Pasteurellaceae*. In: R Garrity, ed. Bergey's Manual of Systemic Bacteriology, vol 2B. New York, Springer, 2005, 851–912.
10. Rossdale PD, Hopes R, Digby NJ & Offord K. Epidemiological study of wastage among racehorses 1982 and 1983. Vet Rec, 1985, 116, 66–69.
11. Saitou N & Nei M. The neighbour joining method: a new method for reconstructing phylogenetic trees. Mol Biol Evol, 1987, 4, 406–425.
12. Sternberg S. Isolation of *Actinobacillus equuli* from the oral cavity of healthy horses and comparison of isolates by restriction enzyme digestion and Pulsed-Field Gel Electrophoresis. Vet Microbiol, 1998, 59, 147–156.
13. Ward CL, Wood JL, Houghton SB, Mumford JA & Chanter N. *Actinobacillus* and *Pasteurella* species isolated from horses with lower airway disease. Vet Rec, 1998, 143, 277–279.
14. Weese JS & Sabino C. Scrutiny of antimicrobial use in racing horses with allergic small airway inflammatory disease. Can Vet J, 2005, 46, 438–439.
15. Wood JL, Burell MH, Roberts CA, Chanter N & Shaw Y. *Streptococci* and *Pasteurella* spp associated with disease of the equine lower respiratory tract. Equine Vet J, 1993, 25, 257–258.
16. Wood JLN, Newton JR, Chanter N & Mumford JA. Association between respiratory disease and bacterial viral infections in british racehorses. J Clin Microbiol, 2005, 43, 120–126.

***INGRID HANSSON,** laboratorieveterinär, Avd för bakteriologi, SVA, 751 89 Uppsala och Avd för bakteriologi och livsmedelshygien, Inst för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap, SLU, Box 7009, 750 07 Uppsala.
MARIANNE PERSSON, biomedicinsk analytiker, Avd för bakteriologi, SVA, 751 89 Uppsala.
KARL-ERIK JOHANSSON, professor, Avd för bakteriologi och livsmedelshygien, Inst för biomedicin och veterinär folkhälsovetenskap, SLU, Box 7009, 750 07 Uppsala och Avd för bakteriologi, SVA, 751 89 Uppsala.

Cydectin® vet.
moxidektin

...med effekt mot styngflugans larver, men framför allt elimineras de små strongylidernas tidiga inkapslade L3 larvstadier.

Cydectin vet. är det **enda** avmaskningsmedlet till häst som i normal dos har effekt mot tidiga inkapslade L3 larvstadier av små strongylider*.

Cydectin® vet., oral gel, moxidektin, 18,9 mg/g
Förpackning: 1x12,2 g och 10x12,2 g (recept)

CEVA SANTE ANIMALE

CEVA Vetpharma AB
Tel: 046 - 12 81 00
www.cevavetpharma.se

* K.Bairden et al., Veterinary Record (2001) 148, 138-141.
För mer info kontakta CEVA eller besök www.fass.se

månadens epiztel

Epizteln denna månad handlar om frågor kring AI-viruset, mjältbrand i Nordamerika samt förhållningssätt till salmonella. Epizteln är ett samarbete mellan SVA och Jordbruksverket och är i det här numret sammanställd av Jens Norberg, SVA.

AI-VIRUS I FÅGLARNAS AVFÖRING ELLER SALIV?

I början av augusti uppmärksammades i massmedia att fågelinfluensavirus av typen HPAI H5N1 främst finns i övre luftvägarna hos infekterade fåglar, och inte i tarmen som många andra AI-virus. Detta har under en längre tid diskuterats i vetenskapliga kretsar och i Sverige har provtagningen ända sedan årets början omfattat övre luftvägarna.

I experimentella studier av H5N1 på bland annat gräsand har man visat att mycket större mängder virus utskiljs via saliv än via träck, men mängden är beroende av om infektionen är klinisk eller subklinisk. Man ser även skillnader mellan olika fågelarter, där exempelvis svan och vigg har visats utskilja viruset även via avföring. För övrigt vet man inte säkert vilka olika arter som utskiljer virus via avföringen och vilka som inte gör det. Studier över olika influensavirus spridning i kroppen hos olika fågelarter pågår eller planeras på olika håll i världen. Fågelträck kan alltså inte anses som smittfritt i dessa sammanhang. Man bör också beakta andra smittämnen såsom salmonella och campylobacter som kan tänkas förekomma i fågelträck och iaktta god handhygien efter direktkontakt med sådan.

Foto: Bengt Ekberg, SVA.

Det har nyligen diskuterats om fågelinfluensavirus finns i saliv eller i avföring. I Sverige har emellertid provtagningen ända sedan årets början också omfattat fåglarnas övre luftvägar.

MJÄLTBRAND I NORDAMERIKA

Under sommaren har flera områden i Nordamerika, främst Minnesota i USA och Saskatchewan och Manitoba i Kanada, drabbats av antraxutbrott.

I början av augusti omfattade utbrottet i

■■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, d v s utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

Kanada, som tycks vara värst drabbat, över 140 besättningar med totalt över 700 döda djur. Angripna djurslag är främst nötkreatur, men även hästar, får, svin, åsnor, getter, bison och hjortar har dött i sjukdomen. Bekämpning sker genom behandling och vaccination av kontaktdjur, vaccination i drabbade områden samt bränning eller nedgrävning av kadaver.

Smittan i dessa områden finns i miljön sedan länge och sporadiska fall ses årligen. Man tror att det är senaste tidens torka och följande kraftiga regn som gjort att begravda sporer kommit upp till markytan i större utsträckning än normalt. Under pågående utbrott ökar smittrycket i miljön vilket leder till ännu fler fall. Diskussioner om obligatoriska vaccinationskampanjer bör tillämpas framöver, pågår i drabbade områden.

SALMONELLA

Ett antal nöt- och svinbesättningar i Sverige har under året drabbats av salmonella. På grund av olika salmonellatyper, olika produktionssystem och olika misstänkta smittvägar kan till synes liknande besättningar hanteras väldigt olika. Detta är dock ingen avvikelse från tidigare strategier utan helt i linje med hur man brukar hantera salmonellabekämpning, nämligen baserat på den individuella situationen på den drabbade gården. Avlivning av djur kan exempelvis ske av olika skäl och i skiftande utsträckning, och undantag från restriktionerna kan göras i vissa fall men inte i andra. Det är viktigt att veterinärkåren hjälper djurägare att förstå att ingen besättning är den andra lik, för att förebygga onödig oro eller känsla av orättvisa i dessa sammanhang.

Utlysning av forskningsbidrag för 2007

STIFTELSEN SVENSK HÄSTFORSKNING

Stiftelsen Svensk Hästforskning inbjuder härmed forskare att ansöka om forskningsbidrag för verksamhetsåret 2007. Senaste ansökningsdag är den 2 oktober 2006.

Stiftelsen Svensk Hästforskning har bildats av Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande (NS) i samverkan med AB Trav och Galopp (ATG), Agria Djurförsäkring, och Stiftelsen Lantbruksforskning (SLF). För att främja svensk hästforskning avsätter ATG, Agria och SLF tillsammans cirka 6,5 miljoner kronor per år till forskningsstiftelsen. Regeringen har via forskningsrådet Formas avsatt minst 5 mkr till med Stiftelsen Svensk Hästforskning samfinansierad hästforskning.

Prioriterade forskningsområden

Inför höstens ansökningsomgång prioriteras av hästnäringen följande forskningsområden:
- Hästens hälsa, skador och sjukdomar
- Hästens reproduktion, uppfödning och utfodring
- Hästens betydelse för miljön, människan och samhället

Närmare detaljer rörande forskningsprogram samt övriga villkor – se PM som kommer att finnas tillgängligt på respektive organisations hemsida (se nedan).

Ansökningar

Ansökningar skall ske via SLFs elektroniska ansökningssystem, se vidare anvisningar på www.lantbruksforskning.se/service/. När det gäller fortsatta bidrag för pågående projekt, måste förutom grundansökan ny ansökan inkomma! Senaste ansökningsdag är den 2 oktober 2006.

Har du frågor kring forskningsstiftelsen?

Kontakta Peter Kallings, forskningschef, Stiftelsen Svensk Hästforskning, Hästsportens Hus, Solvalla, 161 89 Stockholm. Tel. 08-627 2011, mob.tel. 070-527 2011 eller via e-post: peter.kallings@nshorse.se.
Ytterligare information finns på hemsidorna: www.atg.se (under Hästveterinären, Forskningsinformation), www.agria.se (under Veterinär, Agrias forskningsfond) samt www.lantbruksforskning.se (under Forskarservice) - där finns en länk till det elektroniska ansökningssystemet med anvisningar.

NS ATG Agria Djurförsäkring Stiftelsen Lantbruksforskning

Smådjursfall i Agrias skadeprövningsnämnd

LOTTA GUNNARSSON, leg veterinär, VMD, specialist i hundens och kattens sjukdomar och
KERSTIN SVENSSON, skadespecialist smådjur, Agria Djurförsäkring.*

I fem tidigare nummer (13/01, 1/02, 13/03, 15/04 och 1/06) av Svensk Veterinärtidning har Agria dels redogjort för vilka uppgifter Agrias skadeprövningsnämnd har och hur den är sammansatt, dels återgett totalt 16 av de ärenden som behandlats av nämnden. Här beskrivs ytterligare fyra fall som kan vara av intresse för smådjurspraktiserande veterinärer.

INLEDNING

Agria Djurförsäkring reglerade drygt 80 000 smådjursskador under 2005, av dem behandlades 19 i skadeprövningsnämnden. Under våren 2006 har skadeprövningsnämnden behandlat 14 smådjursskador. I två av dessa fall har försäkringstagarens överklagan bifallits och i ett tredje fall ansåg nämnden att Agria skulle bevilja ersättning med halva det aktuella beloppet.

Försäkringstagarnas missnöje med Agrias bedömning beror ofta på okunskap om villkoren. Det är alltid försäkringstagarens ansvar att sätta sig in i villkoren för det egna djurets försäkring, men veterinären kan vara till stor hjälp genom att uppmana djurägaren att kontrollera hur försäkringsbolaget ställer sig till ersättningsfrågan vid olika typer av ingrepp innan större kostnader uppstår.

Vår förhoppning är att de fyra här redovisade fallen ska bidra till att klargöra några av Agrias villkor och på så sätt minska risken för missförstånd. I samband med respektive fall redogörs också för aktuella villkor. Villkoren i sin helhet finns publicerade på Agrias hemsida, www.agria.se.

FALLBESKRIVNING 1, OSTEOKONDROS

Bakgrund

Djurägaren tecknade en Bas veterinärvårdsförsäkring för sin blandrashund då den var drygt två månader gammal. Fem månader senare inkom en ansökan om direktreglering till Agria och av fakturan framgick att hunden hade opererats för osteokondros i ena bogleden.

FOTO: AVDELNINGEN FÖR BILDDIAGNOSTIK, SLU.

Radiologisk bild av bogledsosteokondros hos hund. I ansökan om direktreglering framgick att hunden, som var av blandras, opererats för osteokondros i ena bogleden.

Agrias bedömning

Agria avvisade begäran om ersättning för operationskostnaderna med hänvisning till gällande villkor för Bas veterinärvårdsförsäkring. Enligt villkoren gäller särskilda regler för oregistrerade hundar. För dessa kan försäkringstagarna endast få ersättning för osteokondros fram till fastställd diagnos med maximalt 3 000 kronor. I det aktuella fallet rörde det sig om operationskostnader och diagnosen var ställd innan ingreppet gjordes. Eftersom djurägaren inte var nöjd med Agrias beslut togs ärendet till skadeprövningsnämnden.

Skadeprövningsnämndens bedömning

Skadeprövningsnämnden fann att Agria hade haft fullt stöd i försäkringsvillkoren att inte ersätta kostnaderna för veterinärvården.

Agrias kommentar

Osteokondros är en vanlig sjukdom och Agria får många frågor från både veterinärer och djurägare vad gäller ersättning från försäkringen. Enligt försäkringsvillkoren från och med 2006 gäller följande:

Agria Bas och Agria Plus

För att ersättning för armbågsledssjukdomar ska utgå måste hunden vara registrerad och stambokförd i SKK, hunden ska dessutom ha försäkrats hos Agria före fyra månaders ålder och inte ha haft något avbrott i sin försäkring. Oavsett hundens ålder ska röntgenbilder på hundens armbågar vara registrerade och granskade av SKK. Det kan vara idé att alltid märka armbågsledsbilder som om det gällde en officiell röntgen för att slippa hamna i en situation där man måste ta om röntgenbilderna för att kunna skicka dem till SKK för avläs- ➤

➤ ning. När det gäller vissa raser måste föräldradjuren ha officiellt friförklarade armbågsleder (labrador retriever, schäfer, golden retriever, rottweiler, berner sennenhund, newfoundlandshund, wachtelhund, pyreneisk mastiff, sankt bernhardshund och shetland sheepdog födda efter den första oktober 2005). Om patienten är en oregistrerad hund eller en hund som är försäkrad efter fyra månaders ålder ersätts kostnader för armbågsledsjukdomar om hunden tidigare är officiellt röntgad och friförklarad i den aktuella leden, dvs om sjukdom har uppstått i en tidigare frisk led.

För osteokondros i andra leder än armbågar gäller att hunden måste vara registrerad och stambokförd i SKK och försäkrad hos Agria före fyra månaders ålder och inte ha haft något avbrott i sin försäkring.

I de fall dessa villkor inte är uppfyllda lämnas ersättning fram till diagnos med högst 3 000 kronor vid armbågsledssjukdomar och osteokondros i andra leder.

Agria Plus Extra

Om djurägaren har tecknat Agrias mest omfattande försäkring, Agria Plus Extra, är reglerna betydligt enklare. Då ersätter Agria kostnader för ledsjukdomar under förutsättning att hunden är försäkrad hos Agria före fyra månaders ålder och inte har haft något avbrott i sin försäkring.

Om hunden däremot är försäkrad efter fyra månaders ålder lämnas ersättning fram till diagnos med högst 3 000 kronor. Men om det rör sig om en armbågsled kan större kostnader ersättas under förutsättning att hunden tidigare är officiellt röntgad och friförklarad i den aktuella leden, dvs om sjukdom har uppstått i en tidigare frisk led.

FALLBESKRIVNING 2, BILOLYCKA

Bakgrund

Ägaren tecknade en veterinärvårdsförsäkring för sin hund när den var cirka två månader gammal. När hunden var knappt tre år gammal inkom en begäran till Agria om direktreglering av en veterinärvårdsskada. Det framgick av den bifogade journalen att hunden hade blivit påkörd och i samband med det hade en fraktur uppstått på ett ben. När olyckan skedde promenerade ägaren längs en väg med hunden kopplad i ett flexikoppel. Plötsligt gjorde hunden en attack mot en bil som körde förbi och olyckan var ett faktum.

FOTO: BRIAN RONDEAU

I fall 2 hade hunden blivit påkörd och brutit ett ben. När olyckan skedde promenerade ägaren längs en väg med hunden kopplad i ett flexikoppel.

Agrias bedömning

I Agria Djurförsäkrings Allmänna bestämmelser står det bland annat att djurägaren är skyldig att ”visa omsorg om det försäkrade djuret samt i övrigt iaktta den aktsamhet som krävs för att förhindra att ett försäkringsfall inträffar eller begränsa dess följder”. Agria avvisade försäkringstagarens anspråk på ersättning med hänvisning till detta. Enligt Agria hade olyckan kunnat undvikas om djurägaren hade haft hunden under bättre uppsikt och kontroll. Försäkringstagaren var inte nöjd med Agrias bedömning utan bad att få ärendet prövat av skadeprövningsnämnden.

Skadeprövningsnämndens bedömning

Nämnden gick delvis på Agrias linje och höll med om att djurägaren hade visat ett visst mått av oaktsamhet när han använde flexikoppel vid promenad på en trafikerad väg. Det är inte ovanligt att hundar i flexikoppel själva skadas eller orsakar skador i samband med att de börjar springa utan förvarning och att den som håller i kopplet blir överraskad och inte hinner reagera i tid. Samtidigt ansåg nämnden att Agria borde ta hänsyn till att försäkringstagaren trots allt hade haft hunden kopplad och inte låtit den springa lös utmed vägen. Nämnden rekommenderade därför Agria att ersätta hälften av de ersättningsbara veterinärvårdskostnader som uppkommit till följd av olyckan.

Agrias kommentar

Enligt Agrias Allmänna bestämmelser lämnas ingen ersättning om djurägaren uppsåtligen orsakat ett försäkringsfall eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall. Agria har, som i detta fall, rätt att minska ersättningen om försäkringstagaren av oaktsamhet har framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder.

FALLBESKRIVNING 3, FRÄMMANDE KROPP

Bakgrund

Djurägaren tecknade en veterinärvårdsförsäkring för sin hund då den var cirka två månader gammal. Efter ungefär två månader inkom en begäran om direktreglering till Agria. Av fakturan framgick det att hunden hade behandlats för kräkningar. Djurägaren hade i anamnesen uppgett att hunden haft diarré av och till ända sedan de fick hem honom. Ägaren uppgav vidare att hunden brukade bli bra då han fick ”dietsoppa” men att symtomen återkom så fort han fick fast föda. Natten innan veterinärbesöket hade hunden kräkts vilket han inte gjort tidigare. Dagen då veterinärbesöket ägde rum hade hunden inte kräkts men däremot hostat, dreglat och haft kraftig diarré. Vid röntgenundersökning såg man ett metallclips som initialt låg i magsäcken, men som nästa dag förflyttats till kolon.

Agrias bedömning

Agria avvisade begäran om ersättning eftersom hunden hade haft magtarmproblem redan innan försäkringen tecknades. Det var, enligt Agria, osannolikt att metallclipset i sig orsakade de problem som gjorde att djurägaren uppsökte veterinär. Istället menade Agria att det troligen var en akutisering av hundens

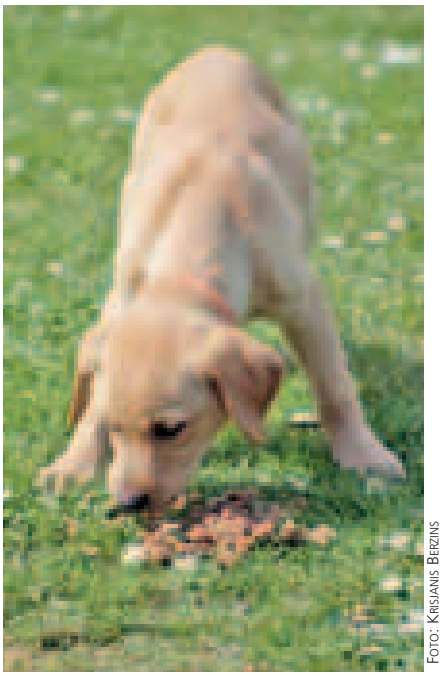

FOTO: KRISJANIS BERZINS

En unghund hade haft diarré ända sedan ägaren fick hem honom. Symtomen återkom så fort hunden fick fast föda.

magtarmproblem som orsakade symtomen. Metallclipset bedömdes som ett bifynd. Djurägaren begärde att ärendet skulle behandlas av skadeprövningsnämnden.

Skadeprövningsnämndens bedömning

Nämnden ansåg att det skulle kunna vara som Agria bedömt, det vill säga en akutisering av den tidigare magtarmstörningen, men menade samtidigt att man inte kunde utesluta att det var metallclipset ensamt som orsakade hundens symtom. Nämnden beslutade att bevilja djurägaren ersättning för veterinärvårdskostnaderna enligt gällande villkor.

Agrias kommentar

Det aktuella fallet är ett bra exempel på att man ibland inte säkert kan uttala sig om en skada/sjukdom har förelegat eller inte utan att det många gånger blir en bedömningsfråga och ett avvägande av vad som är mest sannolikt. I detta fall gjorde nämnden en annan sannolikhetsbedömning än Agria.

FALLBESKRIVNING 4, TANDSKADA

Bakgrund

Djurägaren tecknade Agria Plus veterinärvårdsförsäkring för sin hund när den var cirka åtta veckor gammal. Efter drygt två månader inkom begäran om ersättning för bland annat tandbehandling. Hunden hade, enligt vad som framkom i journalen, skadat sig i samband med lek med andra hundar. Vid veterinärbesöket, som gjordes samma dag som skadan skedde, upptäcktes en lindrig ögonskada. Skadan behandlades med ögonsalva och läkte utan komplikationer. Efter cirka en vecka blev hunden allmänt dålig och vid förnyad veterinärundersökning upptäckte man att en av canintänderna var frakturerad och måste tas bort. ➤

Cartrophen är ett registrerat läkemedel som är unikt, eftersom det påverkar bakomliggande orsaker vid artrit/artros. Redan efter första kuren märker man att hunden får livsgnistan tillbaka; till stor glädje för kvarterets alla tikar.

N-vet Tel 018-57 24 30, www.n-vet.se

Cartrophen VET

VÄLDOKUMENTERAT MOT HUNDARTROS

Agrias bedömning

Agria ersatte kostnaderna för ögonskadan men avvisade kostnaderna för tandskadan med hänvisning till villkoren för Agria Plus. I villkoren står att man kan få ersättning för kostnader för tandvård om behandlingen avser en tandfraktur på en permanent tand. I det aktuella fallet rörde det sig om en skada på en mjölktand. Försäkringstagaren var missnöjd med beslutet och överklagade till skadeprövningsnämnden.

Skadeprövningsnämndens bedömning

Skadeprövningsnämnden gjorde samma bedömning som Agria och avvisade försäkringstagarens krav på ersättning med hänvisning till villkoren för den befintliga försäkringen.

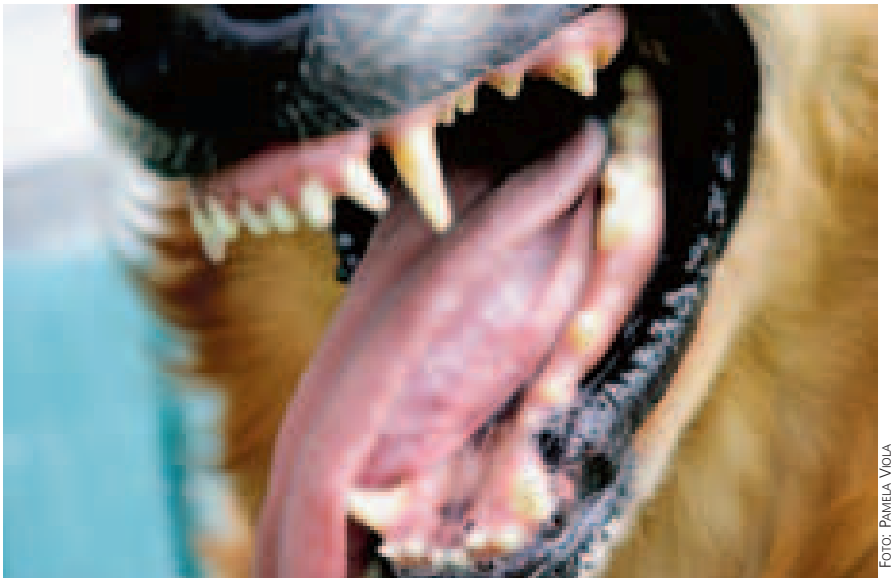

FOTO: PAMELA VIOLA

Ersättningskraven avvisades då tandvårdskostnader bara ersätts om behandlingen avser en permanent tand. I det aktuella fallet rörde det sig om en skada på en mjölktand.

Agrias kommentar

För både Agria Bas och Agria Plus veterinärvårdsförsäkringar för hund gäller att de enda kostnader för tandvård som ersätts är de som avser en tandfraktur på en permanent tand. Om djurägaren har tecknat Agria Plus Extra lämnas dessutom ersättning för tandvård och bettfel, även för mjölktänder, under förutsättning att hunden varit oavbrutet försäkrad hos Agria sedan fyra månaders ålder.

För katt gäller att i Agria Bas ersätts kostnader för tandvård som avser en tandfraktur på en permanent tand. Om katten är försäkrad i Agria Plus ersätts dessutom tandvård och bettfel, även för mjölktänder, under förutsättning att katten varit oavbrutet försäkrad hos Agria sedan fyra månaders ålder. Dock ersätts inte kostnader för FORL. Vidare medges inte ersättning för borttagning av tandsten eller komplikationer till tandsten i någon försäkring vare sig för hund eller katt.

MED-VET-NET

Telefonnummer till Agrias veterinärer under kontorstid klockan 9–17:
Smådjur: 08-588 420 90
Stordjur: 08-588 421 70
Jourtelefon för veterinärer vardagar till klockan 22 och helger klockan 10–22:
Samtliga djurslag: 08-588 421 70

***LOTTA GUNNARSSON,** leg veterinär, VMD, specialist i hundens och kattens sjukdomar, Agria Djurförsäkring, Box 70306, 107 23 Stockholm.
KERSTIN SVENSSON, skadespecialist smådjur, Agria Djurförsäkring, Box 70306, 107 23 Stockholm.

noterat

Rekordmånga ormbitna hundar

Den varma sommaren 2006 har lett till nära en fördubbling av antalet hundar som blivit bitna av huggorm jämfört med tidigare år, enligt ett pressmeddelande från försäkringsbolaget If den 4 augusti.

– Vi har aldrig tidigare fått in så många anmälningar om hundar som blivit bitna av huggorm, säger Jenny Stenberg, ansvarig för djurskador på If.

Antalet anmälningar till If om hundar som blivit bitna av huggormar ökade med 75 procent under första halvåret 2006 jämfört med snittet för motsvarande period åren 2001–2005. Fortsätter det som hittills kan det handla om upp till 3 000 hundar i år totalt sett för hela landet.

Det varma sommarvädret tror If är den viktigaste förklaringen till uppgången.

Akut- och intensivvård för sällskapsdjur – NOVECCS har bildats

JAN FRENDIN, VMD, ordförande Standard of Practice committee, EVECCS.*

Söndagen den 7 maj 2006 samlades en grupp entusiastiska veterinärer, djursjukvårdare och studenter från de nordiska länderna för bildandet av en nordisk förening för veterinärmedicinsk akut- och intensivvård (NOVECCS). Samtidigt hölls det första årliga mötet med totalt sex timmars föreläsningar inom området akut- och intensivvård för hund och katt.

INTERNATIONELLT PERSPEKTIV

Akut- och intensivvård för sällskapsdjur är en disciplin inom veterinärmedicinen som sedan 1970-talet är väl etablerad i Nordamerika och som nu är under stark utveckling i Europa. Under Voorjaarsdagen i Amsterdam 2002 grundades EVECCS (European Veterinary Emergency and Critical Care Society) vars syfte är att stimulera utvecklingen av kunskap och hög standard vid behandling av patienter inom veterinär akut- och intensivvård med fokus på Europa. Målgruppen är veterinärer, studenter och djursjukvårdare.

NORDISKT INITIATIV

På nationell nivå har insikten om betydelsen av att förbättra omhändertagandet och vården av den kritiskt sjuke patienten ökat och även här sker en snabb kompetens- och teknikutveckling. Ett ökande intresse för akut/intensivvård inom djursjukvården har avspeglats i ett antal välbesökta kurser inom området under senare år. För att skapa en kritisk massa för akut- och intensivvårdsintresserade i Norden har en nordisk organisation bildats, Nordic Veterinary Emergency and Critical Care Society (NOVECCS). Föreningen såg dagens ljus vid ett möte söndagen den 7 maj 2006 på Bagarmossens Regiondjursjukhus, Stockholm. Föreningens syfte är att samla veterinärer, djursjukvårdare, studenter och andra i de nordiska länderna med speciellt intresse för akut- och intensivvård, i första hand för hund och katt, för att stimulera utvecklingen av kunskap och hög standard inom området.

STIFTANDE MÖTE BAGARMOSSEN

38 veterinärer, djursjukvårdare och studenter hade hörsammat kallelsen som gått ut till större djursjukhus och universitetskliniker i Sverige, Norge, Danmark och Finland. Som värd för mötet stod veterinär Andreas Lervik med personal på Bagarmossens Djursjukhus, Stockholm (Figur 1). Andreas hälsade välkommen och lämnade över ordet till Bert Jan Reezigt, Blå Stjärnans Djursjukhus, Göteborg. Bert Jan poängterade vid öppningsanförandet behovet av specifika intensivvårdsavdelningar på de nordiska ländernas djursjukhus. ➤

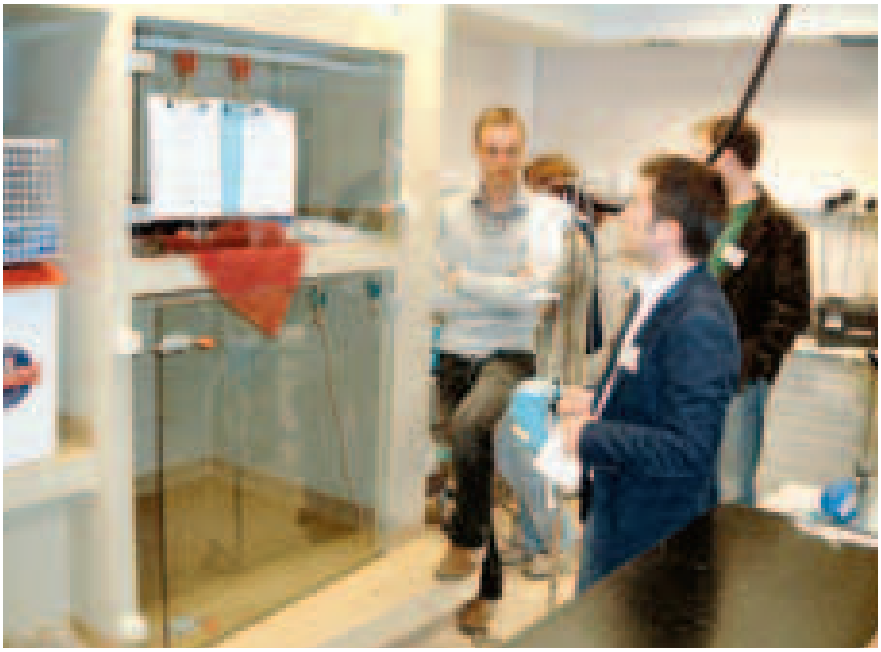

FIGUR 1. *Andreas Lervik förevisar övervakningsburar med syrgas-, vakuum- och elnätanslutningar på den nya intensivvårdsavdelningen (IVA). Regiondjursjukhuset Bagarmossen är under total ombyggnad där IVA ges en central roll.*

– Det har tyvärr funnits en bristande förståelse hos djursjukhusen om behovet av investeringar i akut- och intensivvård för att förbättra överlevnaden hos våra patienter. Nu ser man ett ökat intresse hos vissa djursjukhus att investera i intensivvårdsinfrastruktur och vi hoppas att fler djursjukhus följer. Tyvärr finns det en diskrepans mellan utbildningen av veterinärstudenter inom området och djursjukhusens behov.

Starka och svaga punkter

Bert Jan beskrev vidare ett antal starka och svaga punkter hos vården av sällskapsdjur som den bedrivs idag vid landets djursjukhus.

– På våra djursjukhus får patienterna blodtransfusioner, modern vätskebehandling med infusionspumpar, effektiv smärtlindring och det utförs avancerade kirurgiska ingrepp. En god (intensiv-) vård kräver dock mycket mer. Våra kritiskt sjuka patienter kräver bland annat övervakning 24 timmar/dygn och en bättre kommunikation mellan olika avdelningar (t ex kirurgi-intensivvård) och olika arbetsskift. Orsaker till motståndet att utveckla intensivvården kan enligt Bert Jan Reezigt ha etisk eller ekonomisk grund.

– Man måste acceptera att en intensivvårdsbehandling oftast kostar mycket pengar, precis som ett komplicerat kirurgiskt ingrepp kan vara kostsamt. Våra debiteringsrutiner är dock inte avpassade till intensivvården, idag saknas t ex specifika intensivvårdsblodprofiler för monitorering. Detta gör intensivvården onödigt dyr. Att tillhandahålla paketpriser skulle kunna reducera onödiga kostnader och dessutom motivera djurägaren. Det behövs också en etisk diskussion om hur mycket man kan och ska göra för patienten. En sak är säker: våra djurägare kräver av oss att vi inom djursjukvården ska kunna intensivvårdsbehandla deras djur och att vi utvecklar vår kompetens inom området.

NOVECCS

Syftet med bildandet av NOVECCS är att stimulera utvecklingen av kunskap och hög standard vid behandling av patienter inom akut- och intensivvård med fokus på de nordiska länderna. Målsättningen för verksamheten, som sammanfaller med den europeiska systerorganisationen EVECCS, är:

• Att till denna organisation knyta till sig och ansluta veterinärer, djursjukvårdare/djurvårdare/veterinärstudenter och andra med speciellt intresse för vård av patienter inom området akut- och intensivvård.

• Att etablera och stödja en uniform standard och uniforma rekommendationer för akut- och intensivvård.

• Att i första hand omfatta djurslagen hund, katt och häst. Att på sikt omfatta alla djurslag.

• Att befrämja och uppmuntra utbildning, forskning och vetenskapligt framåtskridande inom området intensivvård.

• Att sprida information som är relevant för veterinär akut- och intensivvård till alla intresserade organisationer.

Föreningen ska ha en styrelse med representanter från samtliga nordiska länder och ha möte en gång årligen med ett ambulerande värdskap.

FIGUR 2. *Delar av den nyvalda styrelsen för NOVECCS. Från vänster Jan Frendin, Elisabet Ängeby, Gustav Svensson (föreläsare), Lisbeth Rem-Jessen, Bert Jan Reezigt och Andreas Lervik.*

Mötespunkter

Ämnen som blev föremål för diskussion vid mötet var medlemskap och medlemsavgifter, skapandet av en hemsida, upprättandet av en diskussionslista via e-post, sponsorer, former för framtida möten samt anknytning/anslutning till den europeiska systerorganisationen EVECCS.

Mötet fastslog att en årlig medlemsavgift på 200 SEK är rimlig. Årsavgiften för medlemskap i EVECCS är för närvarande 15€ För 105€ ingår även medlemskap i VECCS (den amerikanska organisationen) samt tidskriften Journal of Veterinary Emergency and Critical Care (fyra nr/år). Närmast på programmet för den akut/intensivvårdsintresserade står IVECCS-mötet i San Antonio, Texas, 17–21 september 2006. Läs mer om EVECCS på www.eveccs.org och IVECCS på www.iveccs.org.

Mötet beslutade att stadgar för föreningen samt en hemsida snarast skall upprättas. Det slogs även fast att det är viktigt med en organisation som arrangerar möten som är tillgängliga inom rimliga ekonomiska och praktiska ramar för intresserade veterinärer, djursjukvårdare och studenter inom Norden. Vid mötet röstades följande styrelse fram för de kommande två åren (Figur 2): ordförande Bert Jan Reezigt (Sverige), sekreterare Andreas Lervik (Sverige), kassör Jan Frendin (Sverige). Övriga

FIGUR 3. *NOVECCS nyvalde ordförande Bert Jan Reezigt är en engagerad och kunnig föreläsare.*

styrelsemedlemmar: Lisbeth Rem Jessen (Danmark), Anna Eggertsdottir (Norge), Elisabeth Ängeby (Sverige), representant från Finland (vakant), representant från RAID (vakant).

FÖRELÄSNINGAR

Träffen på Bagarmossens regiondjursjukhus erbjöd ett antal intressanta föreläsningar inom området akut/intensivvård för hund och katt. Andreas Lervik avhandlade diagnostik och behandling vid skalltrauma. Inom humanmedicinen finns en internationell standard för behandling av skalltrauma vilken i tillämpliga delar även kan användas för hund och katt. För information se www.braintrauma.org.

Gustav Svensson, Blå Stjärnan Göteborg, föreläste om läckage vid enterotomier och anastomoser och betydelsen av tidig enteral nutrition i samband med tarmkirurgi.

Bert Jan Reezigt, Blå Stjärnan Göteborg, gav åhörarna de senaste uppdateringarna vad gäller patofysiologi, diagnostik och behandling av sepsis (Figur 3). Kliniska parametrar för fastställandet av diagnosen sepsis har tidigare varit ospecifika. I den nya modellen för diagnostik ingår fysiska och biologiska markörer som underlättar diagnostiken. Lisbeth Rem Jessen, KVL Danmark, redovisade sin forskning om verkningsmekanismen hos Low Molecular Weight Heparin (LMWH) och dess användning vid behandling av ventromber och tromboembolism inom humanmedicinen. LMWH ger färre blödningskomplikationer jämfört med traditionellt heparin och skulle hos hund kunna användas vid tromboembolism, DIC med hyperkoagulation samt vid hemorrhagisk shock/reperfusion.

Slutligen jämförde Jan Frendin, SLU, behandlingsresultat vid oblodig akut primärbehandling (som den praktiseras vid SLU) med traditionell akut kirurgi vid magomvridning hos hund. Mortaliteten vid behandling enligt Uppsalamodellen är hälften så stor som den lägsta mortalitet som finns publicerad för akut kirurgi.

HOPP OM LIVAKTIG FÖRENING

Det samlade intrycket från det första årliga NOVECCS-mötet var mycket gott och deltagarnas entusiasm ger hopp om en fortsatt livaktig förening. Akut- och intensivvård är kittet som binder samman disciplinerna kirurgi/anestesi och medicin inom veterinärmedicinen. Satsning på akut- och intensivvård är därför en förutsättning för vidareutveckling av diagnostik och vård av våra sällskapsdjur. NOVECCS ska befrämja just detta. Alla med intresse för området rekommenderas därför med eftertryck att bli medlemmar både i NOVECCS och EVECCS. Deltagande i föreningarnas årliga möten ger ett stort kontaktnät och skyndar på utvecklingen på hemmaplan.

Slutligen, ett stort tack till våra värdar Andreas Lervik med personal för ett väl genomfört arrangemang. Boka redan nu in helgen den 12–13 maj 2007 då kommande årliga möte hålls i Köpenhamn. Väl mött i Köpenhamn!

***JAN FRENDIN,** VMD, ordförande Standard of Practice Committee, EVECCS, Institutionen för kliniska vetenskaper, Anestesiologi, SLU, Box 7018, 750 07 Uppsala.

Dermatitis

Cefaseptin® vet.

Cefaseptin® vet.

Cefaseptin® vet.
(Cefalexin)

Effektivt mot
Staphylococcus intermedius

God Smaklighet !

Cefaseptin® vet. tabletter:
120 mg med brytskåra: 30 st.
600 mg med brytskåra: 30 st och 90 st.

Vid förskrivning, se FASS vet.

ScanimalHealth

Box 9 • 265 21 Åstorp • Tel. 042-676 03 • Fax 042-676 04
E-post: scanimal@telia.com

Med SÄV i österled

ELISABETH RENNERFELT, sekreterare i SÄV

Sällskapet Äldre Veterinärer (SÄV) höll sitt årsmöte den 30 maj i Stockholm. Årsmötesförhandlingarna följdes av en resa till Helsingfors för samvaro och kontakt liksom sightseeing och utflykt med finska kolleger.

Efter avklarade årsmötesförhandlingar avseglade vi, 17 veterinärer och nio medföljande, den 30 maj med M/S Mariella i hällande regn. Turligt nog var det strålande sol och lagom värme när vi kom till Helsingfors dagen därpå.

Vi möttes vid ankomsten av två finska kolleger som skulle guida oss per buss.

Den ene var Pentti Sippo, pensionerad veterinär, som berättade att det i Finland inte finns någon regelrätt förening motsvarande SÄV. Men de kallar sig Finska Seniorveterinärer och brukar mötas ett 80-tal varje år i samband med de finska veterinärdagarna som arrangeras av Finlands Veterinärförbund i oktober–november. Fem–sex av seniorerna brukar träffas litet oftare för att planera programmen och Pentti var en av dem.

Den andre guiden var Lars-Axel Lindberg, professor i anatomi vid den Veterinärmedicinska fakulteten. Han informerade om att fakulteten har tre institutioner: basveterinärmedicin, klinisk veterinärmedicin och livsmedels- och miljöhygien. Universitetets undervisnings- och examensspråk är finska och svenska, även om finska överväger. Men allt fler kurser går nu på engelska. Det tar ca sex år att bli färdig legitimerad veterinär i Finland.

GAMLA OCH NYA VETERINÄRHÖGSKOLAN

Förutom de vanliga sevärdheterna i Helsingfors fick vi se den Gamla Veterinärhögskolan belägen på Tavastgatan i Centrum. Den påminde om vårt gamla ➤

FOTO: ANNA PARKKARI

De svenska SÄV-resenärerna utanför den finska veterinärhögskolans nya kliniker för små- och stordjur. Gruppen flankeras till vänster av Lars-Axel Lindberg och till höger av Pentti Sippo.

➤ Stutis, där den låg inbäddad i lummig grönska. Tyvärr vill Helsingfors stad nu ha marken för att bygga bostäder. Någon av de gamla byggnaderna var K-märkt och skulle få stå kvar, de övriga håller på att rivas.

Vi fortsatte ut ur staden till Vik, beläget 8 km från centrum. Här håller det nu på att växa upp en ny modern stadsdel med universitet och forskarpark mitt i ett kulturhistoriskt åkerlandskap. Vik är ett av de fyra campusområden till vilka Helsingforsuniversitetet koncentrerat sin verksamhet med både undervisning och forskning. Vi vandrade runt bland ståtliga byggnadskomplex med vackra stengolv med ”orthoceratit-inläggningar”. Man eftersträvar här ett ekologiskt byggande och har sprängt in ”gröna kilar” med odlingslotter bland de nya bostäderna avsedda för bland annat personal och studenter. Vi imponerades också av de nya klinikerna för små- och stordjur som skulle invigas efter midsommar, troligen av jordbruksministern. Där utanför fotograferades vi, hela gruppen, av en representant för Finlands Veterinärförbund, Anna Parkkari. Fotot ingick sedan i ett reportage i den finska veterinärtidningen med anledning av vårt besök.

KULINARISKA HÖJDPUNKTER

En härlig lunch intogs på Viks gård, en gammal vackert renoverad byggnad från troligt 1800-tal, ursprungligen den så kallade Lagårdens mangårdsbyggnad. Som en kuriositet kan nämnas att desserten bestod av ”klappgröt”. Klappgröten som äts med mjölk, består av mannagryn som vispats (klappats) med bärsås till skum. Denna rätt uppväckte i varje fall för mig ljuva barndomsminnen från Norrland!

Vi hann också se Sibeliusmonumentet, hjältegravarna från andra världskriget och Marskalk Mannerheims grav. På kyrkogården, vackert belägen på en udde, fanns också en minnessten över de soldater som stupat i utländsk tjänst (FN).

Resan slutade vid Senatstorget, där vi ordentligt avtackade våra trevliga guider och överlämnade en bok, Porträttgalleriet över svenska veterinärer, som skänkts av vårt svenska förbund till det finska. Generöst nog bjöd nämligen Finlands Veterinärförbund på både guidad busstur och lunch.

Eftermiddagen var sedan fri för shopping och strövtåg längs med torgstånden på kajen, där blåsorkester och skriande skrattmåsar utgjorde ljudkuliss.

Väl tillbaks ombord bjöd rederiet på en drink och KG Linderholm (arrangör för vår resa) informerade om rederiet innan vi intog en finare middag. Sedan var det en lugn seglats hem där vi återbördades till fosterjorden. ■

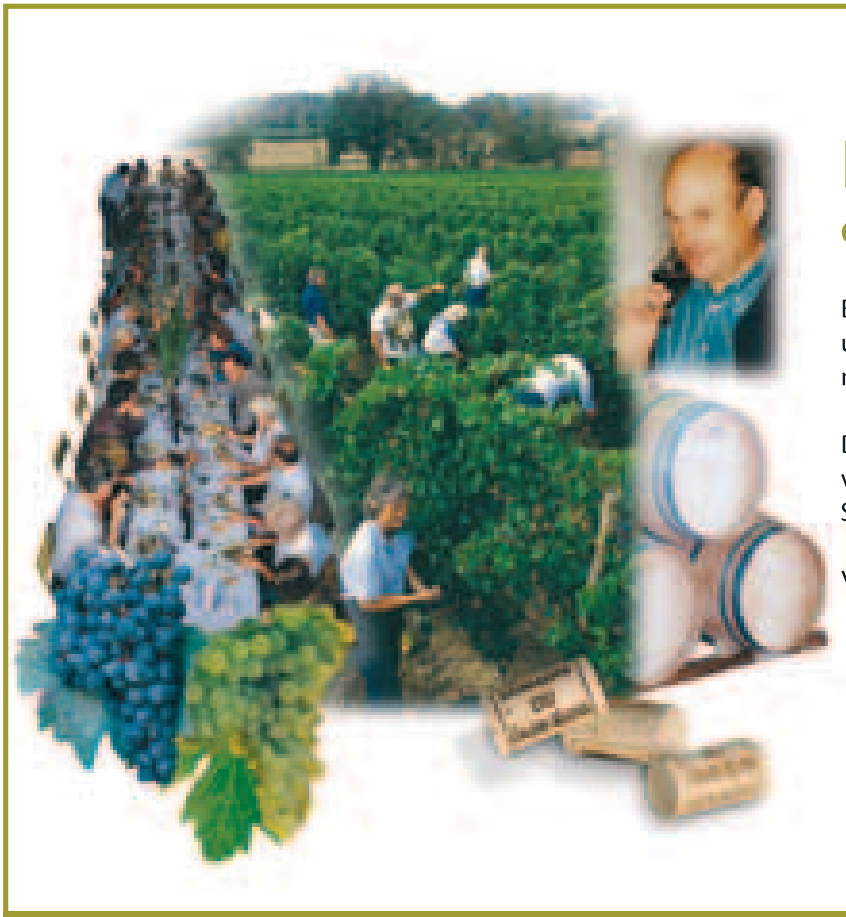

Hyr vinstockar
och njut av ditt eget vin

Besök din vingård, plocka dina egna druvor, upplev skördefest, middagar och vinprovningar med såväl gamla som nya vänner.

Du älskar Frankrike och Italien, maten, vinet, landsbygden och kontrasterna! Så vad väntar du på?

Välkommen till WineShare.

WineShare

Wineshare, Box 391, 573 24 Tranås Tfn: 075-201 12 50, 0708-19 50 90 Mail: info@wineshare.se www.wineshare.se

Fler medel mot ektoparasiter

Med anledning av artikeln "Medel mot ektoparasiter i Sverige för hund och katt" i SVT 10/06, vill insändaren här komplettera redovisningen av registrerade läkemedel med en redovisning av registrerade handelspreparat mot ektoparasiter.

insänt

Det finns fler medel mot ektoparasiter registrerade i Sverige än vad som tas upp i artikeln om ektoparasiter i nr 10/06 av Svensk Veterinärtidning. Den genomgång av parasiter och medel som författaren gör är bra vad avser de registrerade läkemedlen, men blir ändå ofullständig då man inte redovisar de registrerade handelspreparaten. Artikeln är en förkortad version av ett examensarbete, varför jag inte vet vad man valt att publicera och inte valt. Handelspreparaten är dock kanske de mest använda ohyrebekämpningsmedlen då de säljs på stormarknader, i dagligvaruaffärer och zoobutiker.

Tyvärr är det ibland så att veterinärer tycks ha dålig översikt över fria handelspreparat. De finns ju inte i Fass vet! Sedan flera år finns faktiskt alla kemiska handelspreparat på Kemikalieinspektionens hemsida, www.kemi.se. Fortsätt under "bekämpningsmedel" till "bekämpningsmedelsregistret". Där kan man söka på ämnen, användning m m.

KOMPLETTERANDE PREPARAT

För hund, katt och närstående djurslag hittade jag ett antal preparat att komplettera listan över medel mot ektoparasiter i Sverige med, se Tabell 1.

Några preparat har bytt både innehavare av registreringstillstånd och innehåll under den senaste tioårsperioden. Dermocan innehöll förr pyretriner och Etotal innehöll malation. Man bör därför uppmärksamma att såväl toxicitet, indikation och effekt kan ha ändrats jämfört med tidigare, personliga erfarenheter.

Bioalletrin och cypermetrin är syntetiska pyretroider, pyretriner är så kallade naturliga pyretriner, azadiraktin finns i neem-trädet *(Azadirachta indica)*.

DAN CHRISTENSSON
laborator,
Avdelning för parasitologi, SVA

Tabell 1. I SVERIGE REGISTRERADE HANDELSPREPARAT FÖR BEKÄMPNING AV EKTOPARASITER HOS HUND, KATT OCH NÄRSTÅENDE DJURSLAG.

Preparat	Aktiv substans	Beredning	Indikation	Djurslag
Dermocan	bioalletrin	schampo	loppor, löss	hund, katt
Nim	azadiraktin	schampo	loppor, löss	hund, katt
PCL Dog&Cat	pyretriner	schampo	loppor, löss	hund, katt
Tiguspray	bioalletrin	spray	loppor, löss, fästingar, miljö	pälsbärande husdjur
Dimilin 5	diflubensuron	puder	loppor	mink
Etotal	cypermetrin	ströpulver	loppor	jaktiller
Etotal Pro	cypermetrin	ströpulver	loppor, löss	mink

noterat

Danmark utbildar fler svenska veterinärer än Sverige

Svenskar åker inte bara till Danmark för att läsa medicin. I höst är hälften av studenterna på den danska veterinärutbildningen svenskar, meddelade TT den 3 augusti. Av de 180 platserna på Landbohøjskolen går 90 platser till svenskar medan nio platser går till studerande från andra nordiska länder. Om alla svenskar tackar ja betyder det att Danmark kommer att utbilda fler veterinärer än Sverige, som bara har 82 platser på veterinärutbildningen i år. Det är första gången som en stor andel av de eftertraktade platserna går till utländska studenter.

De många svenska studenterna innebär problem för den danska tillgången på veterinärer, då de flesta återvänder till Sverige efter avslutad utbildning. På sikt kan det innebära brist på veterinärer i dansk livsmedelsindustri, läkemedelsindustri och på vanliga veterinärmottagningar, befarar man i Danmark. ■

Hur representeras veterinärkåren i djurskyddsfrågor?

Följande insändare anser att det inom veterinärkåren finns ett utbrett missnöje med Djurskyddsmyndighetens agerande, och att SVFs djurskyddskommitté uttrycker sitt generella gillande av myndighetens agerande. Insändaren besvaras av kommitténs ordförande.

insänt

Djurskyddsmyndighetens aktiviteter, såväl när det gäller nya djurskyddsbestämmelser som i enskilda ärenden, har fått stor uppmärksamhet i media under 2006. Många, speciellt människor med insikt i djurhållningsfrågor, har reagerat starkt mot myndighetens sätt att fullgöra sitt uppdrag.

Även inom veterinärkåren finns ett utbrett missnöje med Djurskyddsmyndighetens agerande, särskilt när vi tvingas bevittna hur myndigheten försöker driva igenom sin egen uppfattning utan respekt för vetenskap och beprövad erfarenhet. Ett flagrant exempel på detta är det riksbekanta fallet med utegångsdjuren på Revingehed i Skåne.

Ett problem är att veterinärkårens missnöje i detta sammanhang inte kommer till uttryck i Svensk Veterinärtidning. Tvärtom uttrycker förbundets djurskyddskommitté sitt stöd för och generella gillande av Djurskyddsmyndighetens agerande. Vi tror att sådana uttalanden representerar medlemmarnas uppfattning dåligt, och uppmanar därför alla kolleger som anser att veterinärförbundet bör inta en mindre okritisk hållning till Djurskyddsmyndigheten att skicka ett e-brev till adressen per.michanek@gmail.com, så att vi kan dokumentera kårens inställning.

ANN OCH PER MICHANEK,
Vollsjö

Hearing den 18 september

DJURLÄKEMEDEL PÅ APOTEK

Veterinärförbundet arbetar på olika sätt för att tillvarata medlemmarnas intressen vad gäller hantering och distribution av veterinärmedicinska läkemedel. Detta sker t ex genom det arbete som bedrivs i Apotekarsocietetens sektion ”Läkemedel för djur” där SVS är representerat i styrelsen genom undertecknad och där ytterligare tre veterinärer deltar i arbetet.

Denna sektion kommer nu att genomföra en hearing om tillgänglighet och följsamhet till kaskadprincipen under rubriken ”Djurläkemedel på apotek”. Datum för hearingen är måndagen den *18 september med start 09.30* och platsen är *Apotekarsocietetens bibliotek på Wallingatan 26 A i Stockholm*. Förutom Apoteket AB och praktiserande veterinärer kommer samtliga inblandade myndigheter att ge sin syn på frågan: Läkemedelsverket, Jordbruksverket och Livsmedelsverket. I en avslutande paneldebatt deltar även LIF och Sveriges Veterinärförbund.

För fullständigt program, upplysningar och anmälan om deltagande kontakta:

Annette Lindberg
Telefon: 08-723 50 49
E-post: annette.lindberg@lakemedelsakademin.se
Hemsida: www.lakemedelsakademin.se

Detta kan vara ett bra tillfälle att diskutera eventuella problem och komma med synpunkter till samtliga aktörer inom området veterinärmedicinska läkemedel.

Christina Arosenius

Veterinärkåren representeras av förtroendevalda medlemmar

SVFs djurskyddskommitté kommenterar några av de synpunkter som Ann och Per Michanek framför i en insändare om Djurskyddsmyndigheten och kommitténs tidigare uttalande i veterinärtidningen.

replik

Ann och Per Michanek anser i sin insändare att det ”inom veterinärkåren finns ett utbrett missnöje med Djurskyddsmyndighetens agerande”. Vad detta påstående grundar sig på är inte redovisat.

Det uttalande som förbundets djurskyddskommitté gjorde i Svensk Veterinärtidning 7/06 angående Djurskyddsmyndighetens agerande, tror insändarna ”representerar medlemmarnas uppfattning dåligt”. Veterinärförbundets djurskyddskommitté utgör dock i dagsläget den mest representativa församling som kan uttala sig om djurskyddsfrågor i veterinärkårens namn. Kommitténs ledamöter är demokratiskt valda av alla sektioner inom SVS, och dess ordförande utses av förbundets styrelse. Kommitténs ståndpunkter i olika frågor är därmed underbyggda så väl som det går i en organisation med representativ demokrati.

Självklart uppstår ibland situationer när enskilda medlemmar eller grupper av medlemmar har avvikande åsikter mot dem som framförs av förtroendevalda organ. I det aktuella fallet fick djurskyddskommittén en direkt fråga via en insändare i SVT (insändaren var för övrigt kritisk till Djurskyddsmyndigheten, vilket tydligt kom till uttryck i tidningen). Kommittén redovisade sin ställning i samma nummer, efter en utförlig diskussion både via e-post och telefonmöte. Samtliga kommitténs ledamöter var aktiva i diskussionen och överens om den skrivning som publicerades.

Av djurskyddskommitténs svar framgår tydligt att kommittén inte är odelat okritisk till Djurskyddsmyndighetens agerande i alla frågeställningar. Att förbundets djurskyddskommitté som insändarna framför ger Djurskyddsmyndigheten sitt generella gillande och att veterinärförbundet intar en okritisk hållning till myndigheten saknar också grund. Vi baserar vårt förtroende för myndigheten, ett förtroende som alltså inte är påstått okritiskt, på dess hela arbete och inte bara på enstaka ärenden. Där kan ibland också vi i djurskyddskommittén ha olika uppfattning.

Djurskyddskommitténs ställningstaganden grundar sig på en så objektiv veterinär granskning av varje frågeställning som möjligt, utan ideologiska eller andra hänsyn. Det är trots allt djurens bästa som är vår målsättning. Den organisationen kan säkert göras bättre, och en översyn av bland annat denna kommittés utformning pågår just nu inom förbundet. Tills någon annan struktur är beslutad är det dock den nuvarande kommittén som uttrycker veterinärkårens, eller åtminstone veterinärförbundets medlemmars hållning i djurskyddsfrågor.

För Sveriges Veterinärförbunds djurskyddskommitté:
JOHAN BECK-FRIIS
ordförande

Herofonden – pensionsfond för veterinärer

Herofonden är en privat pensionsfond för veterinärer inom Sveriges Veterinärförbund. Veterinärer som är över 60 år kan idag få del av fondens avkastning. De krav som ställs är att veterinären under tio år ska ha betalat en årlig premie till fonden och under samma tid ha varit medlem i SVF.

Idag uppgår premien till Herofonden till 190 kronor per år. När veterinären fyllt 60 år får inte fler premier betalas, vilket innebär att den person som vill få del av medlen måste börja betala till fonden senast vid 50 års ålder. Tilldelningen beräknas på avkastningens storlek och på hur länge veterinären har betalat till fonden.

Ytterligare upplysning om Herofonden finns i **SVT nr 10/04** eller på veterinärförbundets hemsida **www.svf.se**. Ring eller skriv till Sveriges Veterinärförbund om du vill gå med i Herofonden. Telefonnumret är **08-545 558 20**.

Bidrag till porträttgalleriet

Veterinärtidningens serie av läsarfrågor tar denna gång upp tidsramar och praktiskt information kring det planerade porträttgalleriet för Sveriges veterinärer. Frågan besvaras av Johan Beck-Friis, informationschef vid SVF.

Fråga
Jag har missat att skicka in foto och personalia till det planerade nya porträttgalleriet för Sveriges veterinärer. Går det fortfarande att skicka in uppgifter och när i så fall är sista datum som jag måste skicka in materialet?

Svar
Det går fortfarande bra att skicka in foto och personuppgifter till det kommande porträttgalleriet. Ursprungligen var deadline satt till våren 2006, men arbetet att samla in och sammanställa alla fakta har dragit ut på tiden, varför uppgifter fortfarande kan tas emot.

Porträttgalleriet innehåller en kortare presentation plus bild på nästan alla veterinärer i Sverige. Tanken med galleriet är att det ska upprätthålla kårsamhörigheten och dessutom att det ska ha praktisk nytta. En anonym röst får ett ansikte, meriter finns tillgängliga, vikarier och ordinarie tjänsteinnehavare kan ta en första titt på varandra m m.

Veterinärförbundets målsättning var att kunna presentera en ny utgåva under hösten 2006. På grund av den stora mängden data som måste hanteras kommer galleriet inte att ges ut förrän tidigast våren 2007. Detta medför att det fortfarande finns tid att skicka in sina uppgifter, för den som hittills inte gjort det. Något fast slutdatum är inte satt, men uppgifterna måste vara inne innan november 2006 för att kunna tas med i porträttgalleriet. Ett frankerat svarsformulär skickades ut till alla veterinärer under våren 2006, men kan rekvireras från veterinärförbundets kansli för den som tappat bort sitt exemplar.

Johan Beck-Friis
informationschef

Prisvärt vaccin från 4:23/dos exkl. moms!

MYPRAVAC
MOT MYCOPLASMA HYOPNEUMONIAE

Tillverkare: LABORATORIOS HIPRA, S.A. Avda. La Selva, 135 - 17170 Amer (Girona) Spain.

MARKNADSFÖRS AV NORDVACC AB.
Box 112, 129 22 Hägersten.
Tel: 08-449 4650. Fax: 08-44946 56.
E-mail: vet@nordvacc.se
Hemsida: www.nordvacc.se

NORDVACC

noterat

Alla får ska BSE-testas

EU har bestämt att samtliga får i Sverige över 18 månader ska BSE-testas. Anledningen är tre misstänkta sjukdomsfall i Frankrike och Cypern. Beslutet kan bli kostsamt för svenska fårägare, skrev tidningen Land Lantbruk den 4 augusti.

Med beslutet vill EU stoppa ett eventuellt utbrott av BSE bland får och även direkt lugna konsumenterna. De två fåren i Frankrike och det på Cypern har visat sig ha förändringar i hjärnan på samma sätt som BSE-drabbade kreatur, och EU-direktivet är nu att samtliga länder i unionen ska göra omfattande tester. I de medlemsländer som har ett stort fårbestånd behöver inte alla djur att testas, men i sammanhanget mindre länder som Sverige ska samtliga djur genomgå test i samband med slakt.

Jordbruksverket anser enligt Land Lantbruk att EU-beslutet är lite väl i överkant, men förstår samtidigt att EU vill ha ny statistik för att snarast möjligt kunna utesluta misstanken om galna ko-sjukan.

– Vi kommer att ta prover på alla djur över 18 månader och invänta provsvaret dagen efter slakten. Slakterierna tycker inte att det här är en så stor sak eftersom de redan är i gång med större BSE-tester på kor, säger Irme Sillantaka, veterinär på Jordbruksverket till Land Lantbruk.

Kallelse till AVFs Representantskapsmöte

Tid: 18–19 oktober 2006
Plats: Villa Brevik, Lidingö, Stockholm

Anställda Veterinärers Förening (AVF) avhåller sitt **första Representantskapsmöte den 18–19 oktober 2006 på Villa Brevik, Lidingö, Stockholm**. Valda delegater kallas till mötet, som börjar kl 18.00 den 18 oktober med upprop och fastställande av röstlängd.

OBS – på kvällen den 18 oktober kommer viktig information att delges samt arbete utföras varför det är viktigt att alla infinner sig i god tid. Middag serveras från 19.30.

Dagordning vid AVFs Representantskapsmöte den 18–19 oktober 2006.

1 Upprop och fastställande av röstlängd.
2 Val av mötesordförande, mötessekreterare och två justeringsmän tillika rösträknare
3 Frågan om mötets stadgeenliga utlysande
4 Fastställande av mötets dagordning
5 Redovisning av innevarande års verksamhet.
 - Styrelsens redovisning av genomfört arbete
 - AVFs stadgar
6 Årsberättelse för föregående verksamhetsår
7 Revisionsberättelse för föregående verksamhetsår
8 Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
9 Av enskild medlem eller medlemsgrupp i förväg väckta motioner eller motsvarande
 – Diskussion om inriktning och mål för det fackliga arbetet
10 a Förslag till verksamhetsplan för det kommande verksamhetsåret
10 b Förslag och förfrågningar från delegater; öppen diskussion
11 Val av styrelseledamöter, inklusive ordförande och suppleanter för nästa verksamhetsår
12 Val av två revisorer samt två suppleanter.
13 Val av valberedning för nästkommande verksamhetsår
14 Fastställande av budget och medlemsavgift för nästkommande verksamhetsår
15 Övriga ärenden
16 Mötets avslutande

Vildsvin

Det kanske inte är så många veterinärer som i sin dagliga gärning kommer i kontakt med vildsvin, men några i veterinärkåren är förmodligen jägare, några besiktigar säkert köttet och ytterligare några har kanske tagit hand om hundar som blivit skadade under vildsvinsjakt.

Vildsvinen ökar rekordsnabbt i antal och är ett attraktivt, men svårt, vilt att jaga. Det finns ett stort behov att öka kunskapen om denna art som mer eller mindre invaderat markerna i vissa delar av landet.

Vill man lära sig mer kan man med fördel läsa Jägarförlagets bok ”Vildsvin” som är en tilltalande produkt. Boken är uppdelad i två huvudkapitel, *Viltet* respektive *Jakten*. I *Viltet* berättas om historik, utseende och egenskaper, fortplantning och kultingar, livsmönster och näringsval, påverkan på jord- och skogsbruk samt dödlighet och överlevnad.

I *Jakten* beskrivs jaktmetoder, träffområde, vapen, hundar, eftersök, efter skottet, inventering och skötsel samt hur man minskar vildsvinsskadorna.

Allt presenteras lättfattligt, sakligt och pedagogiskt och med fantastiska bilder av fotograf Magnus Nyman. När man vet hur svårt det är att få se ett vildsvin på nära håll är det nästen obegripligt hur han lyckas fånga dem på bild i alla tänkbara situationer och under alla årstider. I bokens inledning står det också att bildmaterialet är ett resultat av flera års intensivt arbete.

KUNNIG FÖRFATTARE

Författaren, Sture Markström, är ett välkänt namn för dem som läser jaktpress. Han arbetar numera på tidningen Land, men har tidigare varit redaktör på Jaktmarker & Fiskevatten. Det märks att det är en person som är van att samla in och hantera fakta som står för innehållet. Kanske låter det lite torrt och tråkigt, men det är det inte.

I hundkapitlet tas farorna med skador på jakthundarna upp. En uppretad galt är livsfarlig för en hund, oavsett hundens storlek. I Sverige finns det ännu inte någon ras som är vildsvinsspecialist och alla möjliga hundar, ofta blandraser, används. I boken beskrivs bland annat hur man kan använda olika typer av hundar i olika skeden av jakten.

Vad som däremot inte tas med är hur många hundar som årligen dödas under vildsvinsjakt. Det är mycket tråkiga siffror eftersom det enligt en uppgift undertecknad tagit del av ”går åt” betydligt fler hundar under vildsvinsjakt än som t ex blir vargrivna. Det påtalas i boken att man alltid ska uppsöka veterinär om hunden råkat ut för ett vildsvinsangrepp då de sylvassa betarna kan orsaka betydligt mer skada än vad som syns med blotta ögat. Författaren understryker att en lämplig vildsvinshund ska ha stor respekt för viltet och inte får vara för ”kaxig”. Den får heller inte tillåtas bita i det ”döda” bytet då vildsvin kan se döda ut, men helt plötsligt fara upp och attackera en närgången hund.

LÄSVÄRD

Det sammanfattande omdömet om boken ”Vildsvin” är att den genom sin uppläggning och sina förstklassiga bilder är mycket tilltalande och läsvärd även för den som inte tillhör jägarkåren, utan kanske ”bara” är djur- och naturintresserad.

SUZANNE FREDRIKSSON

FAKTA
VILDSVIN

FÖRFATTARE: Sture Markström
FOTOGRAF: Magnus Nyman
FÖRLAG: Jägarförlaget
ANTAL SIDOR: 128, rikligt illustrerad med foton i färg.
PRIS: 345 kr.
ISBN-NUMMER: 97-88660-44-3

RESESJUKDOMAR
Var redo, när kunden återvänder hem!

Fler och fler har med sig sina sällskapsdjur på semester, och ett antal av dessa har kommit i kontakt med exotiska sjukdomar. Som veterinär, måste man vara förberedd, och eventuellt kunna provta djuret vid hemkomst. En snabb diagnos öker chansen för lyckad behandling!
Vi har sammanställt två profiler åt Er:

RESPROFIL 1:
(få dagar till veckor p.i.)
Blodparasitundersökning i utstryk (mikros.)
Leishmania-antikroppar
Ehrlichia Canis-antikroppar
Babesia-antigen-PCR
Pris endast: 1099.-

RESPROFIL 2:
(> 5 mån p.i.)
Dirofilaria-antigen
Leishmania-antikroppar
Ehrlichia Canis-antikroppar
Babesia-antigen-PCR
Pris endast: 999.-

För katt:
Haemobartonellaprov-PCR
(Mycoplasma haemofelis)
Pris endast: 380.-

Priserna är angivna utan moms

VETERINARY DIAGNOSTIC SERVICES
Vet·Med·Lab

Manager for Scandinavia: Charlotte Hoffmann-Timmol, DVM
Tlf +45 43521228 · Fax +45 43521236 · c.hoffmann-timmol@vetmedlab.com

litteraturtjänst

Lån, kopior av artiklar eller litteratursökning kan beställas från SLU-biblioteken www.bib.slu.se
Frågor angående beställningar av lån eller kopior tel: 018-67 11 12, fax: 018-67 28 53 eller e-post: lan@bibul.slu.se
Frågor angående litteratursökning tel: 018-67 11 03 eller e-post: ultunabiblioteket@bibul.slu.se
Lösnummer av Läkartidningen kan beställas från Läkartidningens sekretariat per brev, Läkartidningen, Box 5610, 114 86 Stockholm, eller per tel 08-790 33 00.

Adress till Dansk Veterinærtidsskrift: Emdrupvej 28A, DK-2100 København Ø, Danmark.

Adress till Norsk Veterinærtidsskrift: Den Norske Veterinærforening, Pb 6781, S:t Olavs Plass, NO-0130 Oslo, Norge.

- **Främmande kroppar i förmagarna hos kor**
  Fremmedlegemer i formaverne hos køer
  Cramers T, Mikkelsen KB, Andersen P, Enevoldsen C, Jensen HE
  Dansk VetTidsskr, 2006, 89, 10, 10–11

- **Välfärdsproblem hos danska hästar**
  Velfærdsproblemer hos danske heste
  Dahl-Jensen M
  Dansk VetTidsskr, 2006, 89, 10, 12–13

- **Användning av antibiotika till djur**
  Anvendelse af antibiotika till dyr
  Aarestrup FM, Wegener HC
  Dansk VetTidsskr, 2006, 89, 10, 19–23

- **Polyneuritis equi**
  Polyneuritis equi
  Bertelsen MF, Enemark JMD, Olsen SN
  Dansk VetTidsskr, 2006, 89, 11, 19–23

- **Djurvälfärd på svinslakterier**
  Dyrevelfærd på svineslagterier
  Gauhl P
  Dansk VetTidsskr, 2006, 89, 13, 8–12

- **Linsluxation hos korthårig tax**
  Linseluksation hos Korthåret Gravhund
  Engraff P
  Dansk VetTidsskr, 2006, 89, 14, 13–17

- **Lungsjuka kostar mycket i smågris- och slaktsvinshållningen**
  Lungesyge koster dyrt i smågrise- og slagtesvineholdet
  Bækbo P, Johansen M
  DS Nyt, 2006, 5, 12–14

- **Sjukstior räddar suggor!**
  Sygestier helbreder søer!
  Hansen LU, Vestergaard K
  DS Nyt, 2006, 6, 12–13

- **Kastrering av gris – erfarenheter efter två års praktisering av nytt regelverk**
  Kastrering av gris – erfaringer etter to års praktisering av nytt regelverk
  Fredriksen B, Nafstad O
  Norsk VetTidsskr, 2006, 118, 4, 219–226

- **Förgiftning med superwarfariner hos hund och katt**
  Forgiftning med superwarfariner hos hund og katt
  Opdal Seljetun K, Søli NE
  Norsk VetTidsskr, 2006, 118, 5, 301–305

Ur Läkartidningen

- **Spanska sjukans virus uppväckt från de döda**
  Elgh F, Tegnell A
  Läkartidn, 2006, 103, 24–25, 1937–1941

- **Listerios måste smittspåras och anmälas – även de lindrigare fallen**
  Ardung B, Sylvan S, Danielsson-Tham M-L, Tham W, Helmersson S, Ullberg M, Lagerqvist Widh A
  Läkartidn, 2006, 103, 30–31, 2212–2214

noterat

Dyrare priser på djurläkemedel

Det utvecklingsarbete kring hanteringen av djurläkemedel som startade under 2005, fortsätter och kommer under hösten att konkretiseras ytterligare, skrev Apoteket AB den 1 augusti i ett brev till sina leverantörer av djurläkemedel. För att utveckla verksamheten har kundundersökningar med privata djurägare och veterinärer genomförts. Enligt Apoteket har tre prioriterade områden för förbättringar identifierats: högre tillgänglighet och lagerhållning av djurläkemedel, ökad djurläkemedelskompetens hos apotekspersonal och exponerat egenvårdssortiment på ett utökat antal utvalda apotek.

I utvecklingsarbetet har även ingått att se över verksamhetsområdets ekonomiska förutsättningar inklusive prissättning av djurläkemedelssortimentet. Djurläkemedel har historiskt inte burit sina egna kostnader, hävdar Apoteket AB. I samband med omorganisationen har Apotekets ledning ställt krav på ett ekonomiskt självbärande.

Förändringen beräknas enligt Apoteket AB innebära en genomsnittlig marginalhöjning av läkemedelspriserna på 2,4 procentenheter jämfört med dagens påslagsmodell. De nya priserna började gälla fr o m den 1 september. ■

Sämre fruktsamhet med djurägarsemin?

Fruktsamheten hos nötkreatur är sjunkande i de flesta länder, rapporterade tidningen Husdjur den 14 augusti. På Irland har man genomfört en undersökning om djurägarsemin, på grund av oro över den allmänt sjunkande fruktsamheten i mjölkkobesättningarna. I Sverige används djurägarsemin i drygt 2 000 besättningar och till 30 procent av korna.

– Andelen djurägarsemin ökar med 1–2 procent per år, säger Hans Gustafsson, veterinär vid Svensk Mjölk, till Husdjur. Han har sammanställt resultaten från den irländska undersökningen. Djurägarna ombads använda djurägarsemin respektive assistentsemin varannan dag.

Fem av sex besättningar hade högre dräktighetsprocent vid assistentsemin än vid djurägarsemin (i genomsnitt sex procent). Hans Gustafsson konstaterar att många djurägarseminerade besättningar har dålig fokus på fruktsamheten och slarvar på olika sätt. Ointresset ses också i det faktum att av 60 djurägarseminörer som utbildas varje år på Irland deltar bara 12–16 i de fortbildningskurser som erbjuds varje år.

I Sverige erbjuder de flesta husdjurföreningar också fortbildningsdagar för djurägarseminörer. Samtidigt ser många husdjursföreningar att relativt få djurägarseminörer (det finns mer än 2 000 totalt i Sverige) hörsammar erbjudande om fortbildning. Det vanliga problemet är att de som har dåligt dräktighetsresultat och mest behöver komma på fortbildning inte kommer, säger Hans Gustafsson till Husdjur. ■

Läkemedelsindustrin vill ha utökad etisk granskning

Läkemedelsindustriföreningen LIF och Sveriges Kommuner och Landsting skrev den 2 juni ett gemensamt brev till regeringen och begärde lagändring för etikprövningsnämnderna.

Bakgrunden är att läkemedelsföretaget Serono fällts av Nämnden för Bedömning av Läkemedelsinformation (NBL) för att i ett e-postmeddelande till en klinik ha erbjudit ersättning för deltagande i en utvärdering av informationsmateriel, ersättning som enligt NBL är oskälig i förhållande till det extraarbete som krävdes av kliniken. NBL utdömde en straffavgift på 20 000 kr. Straffavgiften sattes lågt på grund av att det vid tillfället rådde oklarhet om hur bestämmelsen skulle tillämpas i sina detaljer.

– De problem vi måste komma åt är dels att summorna till läkarna måste vara skäliga, och dels att själva studierna inte leder till orimligt ökad användning av det aktuella läkemedlet. Vetenskapliga studier får inte bli ett sätt att bakvägen marknadsföra ett visst läkemedel, säger Richard Bergström, VD i LIF. Serono blev fällda för att ersättningsnivåerna ansågs oskäligt höga. Det visar behovet av att regelverket anpassas och att det även finns en granskning på förhand, menar LIF.

Experter rekommenderar treåriga vaccinationsintervall

Ett minsta intervall på tre år för boostervaccinationer är normalt tillräckligt för att ta kontrollen över felint parvoviurs (kattpest), enligt nya riktlinjer som publicerades i mitten av juli av European Advisory Board on Cat Diseases (ABCD). Förutsättningen för treårsintervallen är att de första vaccinationerna ges enligt den rekommenderade vaccinationsplanen. ABCDs rekommenderade vaccinationsprogram för felint parvovirus består av två injektioner för kattungar vid nio och tolv veckors ålder och en första boosterdos ett år senare. Om det grundläggande vaccinationsprogrammet följs kan följande boostervaccinationer ges med tre års intervall eller längre.

European Advisory Board on Cat Diseases är en oberoende panel som består av 17 ledande veterinärer från tio europeiska länder som är experter på immunologi, vaccinologi och/eller kattmedicin. ABCD organiserades för att utarbeta riktlinjer för förebyggande och hantering av allvarliga infektionssjukdomar som drabbar katter i Europa, baserat på nuvarande vetenskaplig kunskap. Ytterligare information finns på www.abcd-vets.org.

Salmonellasmitta avbräck för SLU-forskare

Samtliga djur på SLU:s försöksanläggning, Mellangård, i Alnarp måste avlivas enligt beslut från Jordbruksverket, skrev SLU i ett pressmeddelande den 17 augusti. Anledningen är den salmonellasmitta som man inte lyckas få bukt med trots ett nära årslångt sanerande. Det innebär att 140 mjölkkor och lika många ungdjur måste avlivas och destrueras. Inget av djuren kommer att användas inom livsmedelsindustrin.

För ca ett år sedan kom det första utbrottet av *Salmonella typhimurium* i mjölkkobesättningen på SLUs försöksgård i Alnarp. Trots en grundlig sanering har man inte lyckats få bort smittan. Nu har Jordbruksverket beslutat att samtliga djur måste avlivas.

– Smittan finns i alla djurgrupper i besättningen. Därför ser vi det inte längre som försvarbart att fortsätta på det här sättet utan har beslutat om avlivning av hela besättningen, meddelade Elöd Szántó vid Jordbruksverkets smittbekämpningsenhet i ett pressmeddelande den 16 augusti.

Vid Mellangård har det bedrivits forskning om bland annat olika golvsystem och golvunderlag, utformning av liggbås samt foderförsök för mjölkkor. Smittsaneringen blir besvärlig och kostsam för den pågående forskningen, konstaterar SLU.

www.friskarehast.nu

Kurs i hästutfodring för veterinärer

HÖBINGER&FRANSON 2006

KURSLEDARE	Leg. Vet VMD Sara Nyman, Wallby Säteri
FÖRELÄSARE	Agr. D. Anna Jansson SLU, Uppsala Agr. Cecilia Müller, SLU, Uppsala
PLATS & TID	Wallby Säteri i Vetlanda den 30/11-1/12 2006
MÅLGRUPP	Veterinärer med hästpraktik
SYFTE	Att ge målgruppen ökad kunskap i praktisk hästutfodring baserad på aktuell forskning och svenska förhållanden.
KURSAVGIFT	5 400 kr exkl moms. I kursavgiften inkluderas kurspärm, svenska fodernormer, övernattning 30/11-1/12 samt alla måltider.
ANMÄLAN	Anmälan som är bindande skall vara Wallby Säteri tillhanda senast 27 oktober 2006. Faktura på kursavgiften skickas separat efter erhållen anmälan. Anmälningsblankett rekvireras från Wallby Säteri tel 0383-46 21 60 eller laddas ner från www.wallby.se

FÖR MER INFO KONTAKTA SARA NYMAN:
e-mail nyman@wallby.se tel +46 (0)383 46 21 82
mob +46 (0)70 228 45 52 web www.wallby.se eller www.friskarehast.nu

petit HOTEL

wallby säteri
VETERINÄRMEDICIN I TEORI OCH PRAKTIK

kongresser & kurser

Svenska

Nya

18/9 -06. Djurläkemedel på apotek – en hearing om tillgänglighet och följsamhet till kaskad-direktivet arrangeras i Stockholm av Läkemedelsakademin. Info: www.lakemedelsakademin.se (se annons i denna tidning)

21/11 -06. Temadag: "X-trapris på läkemedel". Marknadsföring av läkemedel – nya vägar arrangeras i Stockholm av Läkemedelsakademin. Info: www.lakemedelsakademin.se

29/11 -06. Temadag: Antibiotikapolicy – häst arrangeras i Helsingborg av Läkemedelsakademin. Info: www.lakemedelsakademin.se

30/11–1/12 -06. Kurs i hästutfodring för veterinärer arrangeras i Vetlanda av Wallby Säteri. Info: Sara Nyman, nyman@wallby.se, 0383-46 21 82, www.wallby.se (se annons i denna tidning)

Tidigare publicerade

9–10/9 -06. Hästtandvård, delkurs 2 (första tillfället), Hästkliniken, Klinikcentrum, SLU i Uppsala. Arr: Avd f kirurgi och medicin stordjur, inst f kliniska vetenskaper, SLU. (SVT 6/06)

11–14/9 -06. Kurs i Bukkirurgi på nötkreatur (första tillfället), Uppsala. Arr: Sektionen för idisslarmedicin, Inst f kliniska vetenskaper, SLU, Uppsala. (SVT 8–9/06)

18–19/9 –06. Workshop Alpacka för veterinärer, Simrishamn. Arr: Nätverket Alpaca Nordica. (SVT 5/06)

18–22/9 -06. Röntgenveckan 2006 Örebro. (SVT 6/06)

19/9 -06. Inspirationsdagar för kunskapsföretagare, Göteborg. Arr: SACO. (SVT 10/06)

19–22/9 -06. Kurs i Bukkirurgi på nötkreatur (andra tillfället), Uppsala. Arr: Sektionen för idisslarmedicin, Inst f kliniska vetenskaper, SLU, Uppsala. (SVT 8–9/06)

27–29/9 -06. Kurs i Fertilitetsutredning hos hund och katt, Ultuna, Uppsala. Arr: Avd f komparativ reproduktion, obstetrik och juverhälsa, Inst f kliniska vetenskaper, SLU. (SVT 8–9/06)

29–30/9 -06. Kurs i Njursjukdomar, Helsingborgsområdet. Arr: SPUV-Swevet-Piab AB. (SVT 7/06)

29–30/9 -06. Kurs i Rygglidande hos hund, ➤

Stipendium för veterinärhistorisk forskning

Veterinärhistoriska Museet i Skara är det enda i sitt slag i Sverige. Med sina ca 34 000 katalogiserade föremål, fotografier och arkivalier förfogar det över en av de största veterinärhistoriska samlingarna i världen. Till detta kommer en stor mängd handskrifter – ca 30 000 sidor – från slutet av 1700-talet och framåt.

Museet drivs av Stiftelsen Veterinärhistoriska Museet i Skara, som också ansvarar för ett par donationer. Museets styrelse har beslutat att ur Ivar Dyrendahls stiftelse, i enlighet med donators uttalade önskan, anslå 100 000 kr till ett eller flera stipendier för historisk forskning över ämne med veterinärmedicinsk och/eller veterinär anknytning.

Ansökan om bidrag skall omfatta

- kort beskrivning av det projekt, för vilket stipendiet skall användas
- när projektet beräknas vara slutfört och slutredovisning kan ske samt
- redovisning av sökandens vetenskapliga meriter och publikationer.

Bidrag till resor beviljas endast om de har direkt betydelse för forskningsarbetets genomförande.

Museets inledningsvis nämnda resurser ställs till sökandens förfogande om så önskas.

Ansökan skall ställas till Ivar Dyrendahls stiftelse, c/o Veterinärhistoriska Museet, Box 234, 532 23 Skara.

Sista ansökningsdag är den 31 oktober 2006.

För ytterligare information hänvisas till

- museets intendent, veterinär Lars Garmer, tel 0511–67247 eller
- Stiftelsens ordförande, professor Göran Jönsson, tel 0511– 61001 (säkrast kvällstid).

Strömsholm. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 7/06)

1–2/10 -06. Kurs i Njursjukdomar, Stockholmsområdet. Arr: SPUV-Swevet-Piab AB. (SVT 7/06)

3/10 -06. Inspirationsdagar för kunskapsföretagare, Stockholm. Arr: SACO. (SVT 10/06)

6–7/10 -06. Djurtandvård – Dental röntgen och intraoral fotografering, Halmstad. Arr: Accesia AB. (SVT 10/06)

6–7/10 -06. Kurs i Neurology for the clinician – can be fun, Jönköping. Arr: Djursjukhuset i Jönköping AB. (SVT 8–9/06)

12–13/10 -06. Kurs i Instrumentkunskap, smådjur och häst, Norrköping. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 7/06)

12–14/10 -06. 18th European AI Vets Meeting, Borås. Arr: Svensk Avel, Skara. (SVT 7/06)

19–21/10 -06. Djurtandvård – Neurokirurgi-kurs, Halmstad. Arr: Accesia AB. (SVT 10/06)

22–23/10 -06. Djurtandvård – Grundkurs sköterskor, Halmstad. Arr: Accesia AB. (SVT 10/06)

9–10/11 -06. Årets Veterinärmöte, Ultuna. Arr: Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap och Sveriges Veterinärförbund. (SVT 16/05)

10–11/11 -06. Kurs i Nyckelringen, personal, Göteborg. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 7/06)

17–18/11 -06. Kurs i Massage steg 1, hund, Göteborg. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 1/06)

17–18/11 -06. Kurs i Dermatologi steg 2, Knivsta. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 1/06)

24–25/11 -06. Djurtandvård – Extraktionskurs, Halmstad. Arr: Accesia AB. (SVT 10/06)

24–25/11 -06. Kurs i Beteenden hos katt,

SLIPNING

Skär 70:–, Saxar 65:–
Garanti, snabb leverans

Marknadens lägsta priser
på klippmaskiner
Oster A5 inkl skär 1.430:–

Priser exkl moms

Lyckliga Fåret Skärsliperi
Prästavägen 254
263 91 Höganäs
042-722 83, www.lyckliga.nu

KOLLEGIALT NÄTVERK

veterinärer stödjer veterinärer

Ett självständigt nätverk bestående av veterinärer som på ideell grund står till förfogande för kolleger som behöver en samtalspartner när livet känns komplicerat. Vi lyssnar och ger stöd efter bästa förmåga till kolleger med personliga problem med anknytning till yrket eller som av annan anledning sviktar socialt, psykiskt eller fysiskt.

Syftet med det Kollegiala Nätverket är att veterinärer enkelt och snabbt ska kunna få stöd av en medmänniska som samtidigt är väl förtrogen med veterinärens livsvillkor. Anledningen till att ta kontakt kan till exempel vara ohälsa, stress, privata problem och kriser, utbrändhet, mobbing, hot eller anmälan till Veterinära Ansvarsnämnden för felbehandling.

Sveriges Veterinärförbund har initierat verksamheten och stödjer nätverket med återkommande utbildning. Nätverket är tillgängligt för alla veterinärer i Sverige oavsett medlemskap eller inte i förbundet. Du väljer själv bland de kolleger som valt att vara samtalspartner och som är listade nedan. Naturligtvis garanteras du sekretess och du kan också välja att vara anonym.

Nätverkets medlemmar:

Namn	Ort	Telefon	Fax	E-post
Magnus Andersson	Storfors	0550–323 13, 070–284 99 41	–	karlskogadjurklinik@hotmail.com
Sten Berggren	Trosa	0156–136 84	0156–132 34	–
Gunnar Bergsten	Vallentuna	08–512 403 50	08–512 406 56	bergsten.finnberga@vallnet.se
Håkan Björklund	Alnö, Sundsvall	060–55 66 40, 0730–20 45 60	060-58 51 75	h.bjorklund@telia.com
Eva von Celsing	Eskilstuna	016–292 93, 291 03	016–292 93	hvarsta.vet@telia.com
Annelie Grip-Hansson	Vännäs	070–632 45 05	–	annelie.grip.hansson@ac.lst.se
Florin Gurban-Marcu	Höör	0413–290 49, 073–349 79 98	–	florin.gurban@telia.com
Erik Kjellgren	Arboga	0589–169 78, 192 80	0589–192 86	kjellgren.erik@swipnet.se
Herbert Lundström	Vänersborg	0521–660 99	–	hebbe@gotanet.se

Stockholm. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 7/06)

1–2/12 -06. Kurs i Hud 1, Knivsta. Arr: Svenska Djursjukhusföreningen Utbildning AB. (SVT 7/06)

9–10/12 -06. Hästtandvård, delkurs 2 (andra tillfället), Hästkliniken, Klinikcentrum, SLU i Uppsala. Arr: Avd f kirurgi och medicin stordjur, inst f kliniska vetenskaper, SLU. (SVT 6/06)

Internationella

Fler internationella kurser hittar Du på Vet Agendas hemsida: www.vetagenda.com och på British Small Animal Veterinary Associations hemsida: www.bsava.com

Nya

16–19/11 -06. BCVA Congress 2006 arrangeras i Southport, UK. Info: www.bcva.org.uk

Tidigare publicerade

19/6–24/11 -06. ESAVS kursprogram. Separata kurser för ”Advanced Veterinary Studies” och ”Excellence in Veterinary Therapy” i olika ämnen under perioden. Arrangeras i Europa och Asien. Info: www.esavs.org (SVT 7/06)

6–10/9 -06. Veterinary Chiropractic for Horses and Companion Animals – Modul 4 Extremities, Tyskland. (SVT 3/06)

6–10/9 -06. Basic Animal Chiropractic Course, Module V, Sittensen, Tyskland. (SVT 1/06)

7–9/9 -06. The 10th Conference of ESDAR, Slovenien. (SVT 13/05)

8–10/9 -06. ESFM – European Society of ➤

HJÄLP!!

Vi söker en veterinär som vill jobba självständigt på F-skattsedel under 1,5 års tid. Kan du inte hela perioden kan även kortare perioder hjälpa oss mycket.

Vi jobbar med smådjur, svin, häst och nöt.

Hör av er!!
Alla förslag är av intresse.

Katrineholms vet.mot.
0150-78220

Boka in årets Veterinärmöte

2006 års Veterinärmöte äger rum *torsdagen den 9 och fredagen den 10 november* på SLU i Uppsala.

Mötet föregås som vanligt av ett ”get together”-party kvällen innan, *onsdagen den 8 november*.

Glöm inte att boka in Veterinärmötet i din kalender!

Årets plenarsession kommer att ta upp *veterinäryrkets förändring*. Programmet i övrigt presenteras på veterinärförbundets hemsida www.svf.se, liksom i föregående nummer av SVT (nr 10/06).

Välkomna!

FÖRSVARSMAKTEN

söker
VETERINÄR

Veterinär till Beredskapsstyrka (EN 04)
Beredskapsperiod 2006-07-01—2007-12-31

Huvudsakliga arbetsuppgifter:
- Vara sjukvårdsresurs för hundarna och
- Allmänt stödja förbandet inom preventiv medicin

Önskvärda kvalifikationer:
- Legitimerad veterinär med smådjurserfarenhet

Övrigt:
- För anställning krävs svenskt medborgarskap
- Goda kunskaper i engelska
- God fysisk status
- Genomförd värnplikt eller grundläggande soldatutbildning.
- Gärna tidigare erfarenhet av internationell tjänstgöring.

För mer information:
- Försvarsmaktens hemsida www.mil.se/int
- Lars-Magnus Olovson, Försvarsmaktens sjukvårdscentrum, 031-69 27 66, Lars-Magnus.Olovson@mil.se

Feline Medicine's 5th Conference, Italien. (SVT 10/06)

8–10/9 -06. Nordic Equine Nutrition Conference, Danmark. (SVT 10/06)

12–15/9 -06. Feeding the Dairy Cow – Level II: Providing an on farm service, Frankrike. (SVT 3/06)

17–21/9 -06. IUFoST – 13th World Congress of Food Science and Tecnology – Food is Life, Frankrike. (SVT 10/06)

20–24/9 -06. Basic Animal Chiropractic Course, Module I Sacropelvic, Tyskland. (SVT 8–9/06)

24–27/9 -06. Kurs i Retorik i Toscana, Italien. (SVT 7/06)

30/9–1/10 -06. Equine Orthopaedic Case Days, Tyskland. (SVT 8–9/06)

6–8/10 -06. Equine Dentistry Days, Österrike. (SVT 8–9/06)

11–14/10 -06. World Congress of WSAVA/FECAVA/CSAVA, Prag, Tjeckien. (SVT 2/06)

11–14/10 -06. Veterinary European Equine Meeting of the Year 2006 (Federation of European Equine Veterinary Associations), Versailles, Frankrike. (SVT 1/06)

25–29/10 -06. Basic Animal Chiropractic Course, Module II Thoracolumbar, Tyskland. (SVT 8–9/06)

26–29/10 -06. The 4th International Symposium on Rehabilitation and Physical Therapy in Veterinary Medicine, Nederländerna. (SVT 7/06)

1–5/11 -06. Veterinary Chiropractic for Horses and Companion Animals – Modul 5 Integrated, Tyskland. (SVT 3/06)

8–11/11 -06. The 14th International Symposium on Lameness in Ruminants, Colonia del Sacramento, Uruguay. (SVT 5/06)

23–24/11 -06. XVIII International Congress on Equine Medicine, Argentina. (SVT 10/06)

6–10/12 -06. Basic Animal Chiropractic Course, Module III Cervical, Tyskland. (SVT 8–9/06)

10–14/1 -07. Basic Animal Chiropractic

Djursjukhuset Albano söker två veterinärer på heltid

en fast anställning och ett vikariat

Djursjukhuset Albano ligger norr om Stockholm i Danderyd. Djursjukhuset engagerar 18 veterinärer som har specialistkompetens i hundens och kattens sjukdomar eller genomgår utbildning härför. Vi är ett väl sammansvetsat team som tillsammans med vår kunniga personal tar emot ca 28.000 besök per år.

Vi söker Dig som är kirurg, gärna ortoped med intresse för artroskopi, har specialistkompetens och som vill vara med i vårt team för att vidareutveckla vår kirurgavdelning.

Vi söker också Dig som har jobbat några år och har specialistkompetens eller går utbildningen.

Vi erbjuder en tjänst med tillsvidare anställning och ett vikariat. Tillträde snarast eller efter överenskommelse.

Du är välkommen att kontakta Barbro Wallius för mer information om tjänsterna. Din ansökan vill vi ha senast 18 september 2006.

Djursjukhuset Albano
Rinkebyvägen 23
182 36 DANDERYD

Tel: 08-505 30 400 vx
Fax: 08-505 30 401
E-mail: barbro.wallius@djursjukhus-sthlm.se

DJURSJUKHUSET ALBANO

ERIKSLUST VETERINÄRKLINIK

en modern välutrustad smådjurskliniken i Malmö, söker en veterinär på hel- eller deltid för omgående tillträde.

Vid kliniken tjänstgör idag 3 veterinärer och 6 TA-personal i ett glatt och välfungerande team, med ca 7000 besök årligen.

Du bör ha minst några års erfarenhet från djursjukhus eller klinik, gärna med kunskaper i kirurgi och måste kunna arbeta självständigt. Att du är ambitiös, mån om att ge patienter god service och har lätt för att samarbeta är egenskaper som värdesätts.

Tjänsten är i första hand ett vikariat med möjlighet till förlängning under en av våra veterinärers föräldraledighet. Vi har dag- och kvällsöppet. Ingen jour.

Kontakta Anita Leideman:
e-post: anita.leideman@telia.com
arbetet: 040-912097
hem: 040-913170

Erikslust Veterinärklinik AB
Köpenhamnsvägen 44
217 74 Malmö

Course, Module IV Extremities, Tyskland. (SVT 8–9/06)

7–11/2 -07. Basic Animal Chiropractic

Course, Module V Integrated, Tyskland. (SVT 8–9/06)

25–27/4 -07. World Veterinary Dental

Congress, Brasilien. (SVT 8–9/06)

17–21/6 -07. XIII International Congress in Animal Hygiene 2007, Tartu, Estland. (SVT 16/05)

19–23/8 -07. World Congress of WSAVA, Sydney, Australien. (SVT 7/06)

12–15/9 -07. XV Congress of the World Veterinary Poultry Association (WVPC2007), Kina. (SVT 10/06)

5–8/10 -07. Conference of the International Association of Human-Animal Interaction Organizations (IAHAIO), Tokyo, Japan. (SVT 4/06)

20–25/8 -08. World Congress of WSAVA, Dublin, Irland. (SVT 7/06)

Jobb som distriktsveterinär

Distriktsveterinäravdelningen söker nu veterinärer till följande stationer:

Alvesta – långtidsvikariat 70 % (dnr 06-7565/06)

Alvesta – långtidsvikariat 100 % (06-7566/06)

Sollefteå – tillsvidareanställning 100 % (06-7567/06)

Gamleby – tillsvidareanställning 100 % (06-7568/06)

Hässleholm – tillsvidareanställning 100 % (06-7569/06)

Skara – tillsvidareanställning chef 100 % (06-7600/06)

Fullständig annons finns på internet:

www.sjv.se

Sista ansökningsdag är 19 september 2006.

Jordbruksverket 551 82 Jönköping tfn 036-15 50 00
e-post: jordbruksverket@sjv.se

Distriktsveterinärerna

JORDBRUKS VERKET

Arninge Djurklinik i Täby

söker

Rutinerad sköterska att leda poliklinikavdelningen

Arninge Djurklinik ligger i Täby, norra Stockholm. Vi är en 6-veterinärs smådjursklinik, startad 1993, som flyttat till helt nybyggda luftiga lokaler med digital direktröntgen, ultraljud, välutrustat lab, operationsavdelning, rehab med bassäng och tillgång till sjukgymnast.

Vi söker en erfaren sköterska, på heltid, som ska arbeta kliniskt på polikliniken med dag-, kvälls- och lördagsmottagning. I tjänsten ingår att utveckla och leda det dagliga arbetet samt att ha huvudansvaret för den långsiktiga planeringen på polikliniken med tillhörande underavdelningar i samarbete med ledningsgruppen.

Vi förutsätter att du har samarbetsförmåga, ledaregenskaper (gärna med flerårig erfarenhet), flexibilitet, initiativförmåga och personlig utstrålning. Djursjukvårdarutbildning och anestesikunnig är meriterande.

Information om tjänsten kan lämnas av chefsveterinär Eva Linders på tel 08-630 02 90. Tillträde enligt överenskommelse.
Ansökan med CV och löneanspråk skall vara kliniken tillhanda snarast dock **senast 2006-09-15** och ställs till:

Ulrika Magni (ulrika.magni@arningedjurklinik.se) eller skickas till:

Arninge Djurklinik, Mätslingan 18, 187 66 Täby

Veterinærer søkes til variert arbeid

Statens tilsyn for planter, fisk dyr og næringsmidler – Mattilsynet

Mattilsynet skal sikre helsemessig trygg mat og matproduksjon, god plante- og dyrehelse samt god dyrevelferd. Tilsynet omfatter til sammen ca 1400 medarbeidere med hovedkontor i Oslo, åtte regionkontorer og 63 distriktskontorer

2. gangs utlysning

Ved Mattilsynets distriktskontor for Øst-Finnmark har vi ledig stilling som førsteinspektør med veterinær utdannelse. Arbeidsoppgavene vil i hovedsak være tilsynsveterinærfunksjon for et autorisert reinslakteri, et sesongslakteri for rein, hvalkjøttmottak, viltkjøttkontroll og autoriserte nedskjæringsvirksomheter. Stillingen vil også bli tillagt oppgaver innen dyrevern, dyrehelse og veterinær grensekontroll.

Vi har også ledig et engasjement for veterinær fra 1. september av inntil 4 måneders varighet. Flere opplysninger om engasjementet fås fra kontaktpersonen.

Kontaktperson: Torhild Gjølme, tlf +47 78 95 52 24/+47 96 23 70 79
Søknadsfrist: 07.09.2006

For fullstendig utlysningstekst og søknad, se www.mattilsynet.no - Ledig stilling.

The Federation of Veterinarians of Europe (FVE) is a Federation of 41 national veterinary organisations across 36 European countries. Through its members, FVE represents approximately 200 000 veterinarians.

The FVE secretariat is located in the heart of Brussels. It is responsible for the daily management of the Federation and for policy development and political lobbying within the mandates set down by the FVE General Assembly and Board.

Due to the leave of one of its members of staff, FVE is currently looking for a

VETERINARY POLICY OFFICER (20 hours /week)

The successful candidate should:
be a veterinarian, have a minimum of 2 years work experience, have an interest in policy making, have a specific interest in the production and quality of food from animal origin, have excellent communication skills, have good command of English (verbal and writing skills) and of at least one other European language, have good IT skills, be an enthusiastic team player, be willing to travel for short business trips.

We offer an interesting job opportunity in an exciting international environment and in a small, but positive and active team. Salary will depend on qualifications and experience.

If you are interested in applying for this position, please send your letter of intent and CV, **before 15 September**, to: Jan Vaarten DVM, executive director, 1 Rue Defacqz, 1000 Brussels, Belgium.
Tel +32 2 5337020, e-mail: jan@fve.org

SVERIGES VETERINÄRFÖRBUND

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande	*Telefon bostad*
KARIN ÖSTENSSON	070-461 14 46
Vice ordförande	
ÅSA BERGQUIST	0418-66 21 62
BO EBERHARDSON	070-588 58 81
ANDERS FORSLID	0413-55 32 20
MIKAELA HEIDRICH	070-540 93 17
PER JONSSON	0156-109 97
PER SAHLANDER	0171- 44 20 93
ELÖD SZANTO	0501-101 68
MARGARETA WIDELL	018-31 50 28

ANSTÄLLDA VETERINÄRERS FÖRENING – AVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon bostad*
TORKEL EKMAN	018-38 44 11
Vice ordförande	
KARINA BURLIN	08-591 206 83
Sekreterare	
ARJA KAUTTO	070-373 51 45
Kassör	
CHRISTER GYLLERUP	044-10 60 51
HANS BOSTRÖM	070-347 85 55
CATHARINA ELIASSON	070-573 57 99
LARS-ERIK STABERG	070-604 06 45

FÖRETAGANDE VETERINÄRERS FÖRENING – FVF

STYRELSE

Ordförande	*Telefon bostad*
EVAMARI LEWIN	070-211 90 35
Sekreterare	
LENNART GRANSTRÖM	070-642 36 23
Kassör	
ANNE BRUNBERG	070-668 77 16
Suppleant	
INGER BACKLUND	08-510 250 68

Tidigare riksföreningar inom Sveriges Veterinärförbund (DVF, BVF, SYVF, FVET, VIAT, FVVI, DaVF) ingår från 1 januari 2006 inte längre i förbundets organisation.

SVERIGES VETERINÄRMEDICINSKA SÄLLSKAP – SVS

KOLLEGIUM

Ordförande:
PER JONSSON

Vice ordförande:
HENRIK ERICSSON

THERESE EDSTRÖM
KARIN GRANATH
ANNE HAGLUND
ANNA INGVAR FORSLID
BODIL STRÖM-HOLST

Sektioner inom Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap

FÖRSÖKSDJURSSEKTIONEN

Ordförande:
THERESE EDSTRÖM

Sekreterare
AINA MOE BÄCK

HUSDJURSSEKTIONEN:

Ordförande
ANNA INGVAR FORSLID

Sekreterare
THOMAS MANSKE

HÄSTSEKTIONEN

Ordförande
ANNE HAGLUND

Sekreterare
JOHAN BLIX

LIVSMEDELSSEKTIONEN

Ordförande
KARIN GRANATH

Sekreterare
ELSIE CARJEMO

SMÅDJURSSEKTIONEN

Ordförande
BODIL STRÖM-HOLST

Sekreterare
MARIE FLÖISBON

”Denne vetrinären”

ILL: KARIN ÅSTRÖM BENGTSSON

Hon tog emot på lagårdsbacken när jag kom med min gamla vit-rostiga Mazda 818 combi. Damen var i övre medelåldern och drev den lilla gården ensam efter att hennes man gått bort för några år sedan. Jag hade fått i uppdrag att åka dit för att eventuellt ge en kortisonspruta till en gris som verkade ha reagerat fel på en penicillinbehandling som den nyligen fått. Den erfarne kollegan på stationen gav mig uppdraget och samtidigt rådde han mig att inte ta så mycket betalt och inte ha för bråttom. Jag tyckte mig ana en spjuveraktig glimt i blicken när han sa det.

Nu klev jag ur bilen och damen skyndade fram. Hon visade stor glädje över att jag kommit. Grisen behandlades och vi gick ett varv i ladugården och tittade till de andra djuren. Där fanns ett gäng inköpta kalvar och några av dem hade lite diarré. Jag hörde efter hur de utfodrades och gav lite råd om förändringar för att skona magarna på dem. Min rådgivning togs emot med stor tacksamhet. Hon var så glad över att jag engagerade mig i hennes djur för hon var ju så fäst vid dem. De var det enda sällskap hon hade nu för tiden. Jag tilltalades med ”denne vetrinären” vilket blev en ny titel att lägga till samlingen under denna min första kvacksommar.

Det blev nästan svårt att ta sig därifrån. När djurfrågorna var uttömda kom vi in på andra ämnen. Det var mycket som skulle visas och avhandlas. Jag försökte dra mig mot bilen och kom så småningom in på förarplatsen när damen fyrade av en ny fråga: ”Jagar denne vetrinären?” Innan hon fått svar började hon berätta om den fina bössan som hennes man hade haft och som hon nu ville skänka till mig. ”Nej, jag jagar inte” fick jag till slut fram ”men tack i alla fall.”

”Jag har en annan sak som denne vetrinären ska få” sa hon då och började beskriva en väldigt fin antik järnkamin. Det gick dock ganska lätt att klara sig ur även detta erbjudande. Det fanns helt enkelt inte plats i bilen. Så kom det sista och bästa förslaget: ”Jag tycker denne vetrinären ska stanna här och bli våran vetrinär. Han kunde få bo här gratis”. Innan jag hunnit svara förbättrade hon budet ytterligare med: ”Förresten, det är lika bra att han får överta hela gården.”

Jag ville ju inte verka otacksam men hasplade ur mig något om att jag måste tillbaka till Uppsala och gå sista terminen på veterinärhögskolan. Jag lämnade gården och tänkte länge efteråt på den ensamma damen och på hur jag faktiskt kunde ha blivit hallandsbonde…

NILS-ÅKE FAG

PERSONNOTISER

Den som inte önskar få sin bemärkelsedag publicerad i SVT måste meddela detta till förbundskansliet eller redaktionen senast två månader före bemärkelsedagen.

Födelsedagar i oktober 2006

Katarina Lekander, Tierp, 60 år den 3/10
Carl-Olof Wejdmark, Sävsjö, 60 år den 4/10
Marie-Louise Almbjelke, Spånga, 50 år den 5/10
Birgitta Larsson, Backe, 70 år den 10/10
Birgitta Larsson, Uppsala, 60 år den 10/10
Marianne Mellgren, Stjärnsund, 50 år den 16/10
Elisabeth Källén, Brösarp, 50 år den 17/10
Harold Tvedten, Vänge, 60 år den 21/10
Ilmars Dreimanis, Laholm, 60 år den 27/10

Norrtälje Djurklinik söker
leg vet för graviditetsvikariat

Norrtälje Djurklinik, mitt i centrala Norrtälje, bedriver smådjurssjukvård. Vi söker en leg vet för en längre tids graviditetsvikariat, dock ej jour- eller helgverksamhet.

Kliniken innefattar eget lab, röntgen samt operationssal med inhalationsanestesi vilket gör att vi kan utföra en del kirurgiska ingrepp. Du kommer att arbeta som smådjursveterinär med både kirurgisk och medicinsk behandling.

Tjänsten innefattar 90% men en deltidsanställning kan diskuteras. En fortsatt anställning efter vikariatet kan även vara aktuellt. Lön enligt överenskommelse, kollektivavtal finns. Tillträde enl. överenskommelse.

Vi söker dig som är öppen och framåt samt har lätt att arbeta i en mindre grupp men även enskilt. Vi som arbetar är två veterinärer samt tre erfarna sköterskor som trivs mycket bra tillsammans.

Frågor besvaras av Lena Bergström Eriksson eller Marie Mattsson Kollberg tel: 0176-224455.

Ansökan skickas via post till:
Norrtälje Djurklinik AB
Att: Marie Mattsson Kollberg/Lena Bergström Eriksson
Stocholmsv 25
76143 Norrtälje

Alternativt via e-post till:
marie.mattsson-kollberg@norrtaljedjurklinik.se

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Box 12 709
112 94 STOCKHOLM

BESÖKSADRESS: **Kungsholms Hamnplan 7**
TELEFON: 08-545 558 30
TELEFAX: 08-545 558 29
HEMSIDA: ***www.svf.se***

REDAKTION:

JOHAN BECK-FRIIS
ansvarig utgivare & chefredaktör
TELEFON: 08-545 558 33
MOBIL: 070-717 73 25
E-POST: ***johan.beck-friis@svf.se***

SUZANNE FREDRIKSSON
journalist
TELEFON: 08-545 558 32
E-POST: ***suzanne.fredriksson@svf.se***

BRITA TRYBOM
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 34
E-POST: ***brita.trybom@svf.se***

BIRGITTA AHLKVIST
redaktionssekreterare, annonser
TELEFON: 08-545 558 31
E-POST: ***birgitta.ahlkvist@svf.se***

LILL OCH KJELL EFVERGREN, EXPONERA
layout
TELEFON: 08-587 630 11, 08-587 630 14
E-POST: ***info@exponera.net***

VTT GRAFISKA, VIMMERBY
tryckeri

ISSN 0346–2250

UTGIVNINGSDAGAR 2006		SENASTE DAG FÖR ANNONSMATERIAL
1	24 JANUARI	3 JANUARI
2	14 FEBRUARI	24 JANUARI
3	7 MARS	14 FEBRUARI
4	28 MARS	7 MARS
5	20 APRIL	28 MARS
6	10 MAJ	19 APRIL
7	7 JUNI	10 MAJ
8–9	28 JUNI	7 JUNI
10	15 AUGUSTI	25 JULI
11	5 SEPTEMBER	15 AUGUSTI
12	26 SEPTEMBER	5 SEPTEMBER
13	17 OKTOBER	26 SEPTEMBER
14	7 NOVEMBER	17 OKTOBER
15	28 NOVEMBER	7 NOVEMBER
16	19 DECEMBER	28 NOVEMBER

MANUSSTOPP FÖR ARTIKLAR: *25 vardagar före utgivningsdag, 15 dagar för insändare.*

SVENSK VETERINÄRTIDNING
Prenumerationspris 2006
Sverige: 1 110 kronor + moms.
Europa: 1 430 kronor + moms, i EU.
Utanför Europa: 1 610 kronor.

FACKPRESSUPPLAGA 2005 – 3 000 EX